

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXIX Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, RUGPIOTIS — AUGUST 18, 1975

Nr. 192

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Helsinkio išdavystė

ONA LABANAUSKAITE, mūsų korespondentė Jungtinėse Tautose

Ją ruošiant niekur ir niekas okupacija Helsinky buvo įteisin-
entuziazmo neparodė; jai susi-
rinkus, nebuvo jokių žiežirbų; jai
užbaigus įsitikinta, kad ir ši kar-
ta vienintelis laimėtojas buvo tik
Maskvos imperialistai, ši karta
parodė daug kantrybės ir sūktu-
mo.

Ir šitas kantrybės lydimas san-
tūrumas atnešė jiems didelį lai-
mėjimą — juk Helsinkio konfe-
rencija paskelbė neliečiamomis
visas dabartines sienas. Bent jau
Europoje. Aiškiau sakant, įteisi-
no visus per paskutinį karą ir dar
vėliau padarytus bolševikines
Rusijos svetimų teritorijų užgro-
bimus. Tame skaičiuje iškilmin-
gu aktu atidavė Maskvai ir tris
Pabaltijo valstybes — Lietuvą,
Latviją ir Estiją.

Dabar jau niekas nebegalės
Maskvai priminti, kad ji tuos
kraštus yra okupavusi, nes toji

buvo galima išvengti kišimosi į
svetimus ginčus. Deja, dabar jie
tos nelaimės neišvengė.

Niekas nepaklausė nė Solženi-
cino, Nobelio premijos laureato,
kuris jau senokai veik kasdien
kalba pilnomis klausytojų Wa-
shingtono auditorijoms apie
Maskvos peršamus atoslūgio pa-
vojus. Jo tvirtinimu, kuriam pri-
taria ir Maskvos kėslus išvelgia
politikai, Maskvos vadai siekia ne
atoslūgio su kitais kraštais, bet
didės laisvės viduje, kad dar
stipriai galėtų kontroliuoti savą
ją visuomenę ir pašonėje esan-
čią Rytų Europą.

Nenuplaus Fordo padarytos
nuodėmės nė jo kėlonės į Len-
kiją, Rumuniją ir Jugoslaviją,
nes jo parašas ant Helsinkio do-
kumento ilgam laikui atidavė
Rytų Europą į Maskvos satrapų
nelaisvę.

Filipinuose gal ir bus ramu

Manila. — Filipinų valdžia
praneša apie sudarytas paliaubas
su musulmonais pietinėse salose.
Partizaninis karas tęsėsi trejus
metus. Žuvusių priskaitoma dau-
giau kaip 5,000.

Madridas. — Šiandien atnauji-
namos derybos su Ispanija dėl ba-
zių. "Arriba" rašo, kad ispanai
reikalaus 2 bil. dolerių, evakuoti
visas tris aviacijos bazines iš Torre-
jon, Zaragoza ir Moron. Leis pa-
silikti tik Rota uoste Amerikos
atominis povandeninis laivams.

Sovietai komentuo- ja Helsinkio paktą

Maskva. — Sovietų spauda pra-
deda komentuoti Helsinkio paktą,
ir jau daros aišku, ko tas iškil-
mingas aktas vertas. "Izvestijų"
priedas "Nedelia" analizuoja su-
sitarimą: "Europos konferencijos
rezultatai turi būti paskleisti, bet
reikia skleisti ir šėti tik tikras in-
formacijas. Niekas neturi teisės
rezultatus aiškinti taip, kad bus
leidžiama sėti pikta sėkla, žmones
klaidinti arba kitus šmeižti". Už-
sienio laikraštiniškai Maskvoje
mano, kad sovietai jokios spaudos
laisvės nesuteiks nei savo laikraš-
čiams, nei išleis daugiau spaudos
iš užsienio. Įsileis tik tuos leidi-
nius, kurie bus palankūs Maskvos
režimui ir girs jų "socialistinius"
laimėjimus.

Montrealis. — Amerikos ir Ka-
nados advokatų sąjunga tame
mieste turi suvažiavimą. Balsų
dauguma suvažiavimas atmetė
siūlymą Amerikos kariuomenės
desertyrams ir išvengusiems kari-
nės prievolės rekomenduoti visuo-
tinę amnestiją.

Fargo, N. D. — Red River už-
slėnyje, Šiaurės Dakotai keli žmo-
nės susirgo miego liga, o vienas
ir mirė. Liga platinama tam tikri
uodai. Minnesotoj susirgimų irgi
buvo. Dar pranešama apie ta ligą
susirgusių 150 arklių.

Kairas. — "Al Ahram" rašo,
kad Kissingeris šį trečiądienį bus
Tel Avive, penktadienį Alexandri-
joj, kur susitiks su prezidentu Sa-
datu. Amerikai tarpininkaujant,
susitarimas tarp Egipto ir Izraelio
pasiektas.

Washingtonas. — Amerikos am-
basadorius Tanzanijai negras Be-
verly Carter Kissingerio buvo at-
leistas iš tu pareigų, kad jis derė-
josi su Zaire partizanais, pagr-
busiais keturis studentus. Jis pa-
dėjo studentus išpirkti, tarpin-
kavo, bet Valstybės departamen-
tas draudžia žmonių grobikams
mokėti vaduotpinigius, o studen-
tai buvo paleisti partizanams su-
mokėjus tam tikrą sumą.

Belfastas. — Penktadienio va-
kare Šiaurės Airijoje vėl buvo nu-
šauti trys žmonės, anglai. Visi
IRA teroristų aukos.

Neramumai Kinijoje

Hog Kong. — Pranešama ir iš
antros provincijos, Heilunkiang,
apie neramumus. Toji Mandžuri-
jos provincija yra viena derlin-
giausių ir produktyviausių. Dar
nežinoma, ar valdžia ir ten pa-
siuntė kariuomenę, kaip buvo Če-
kiango provincijoje, Kinijos ry-
tuose, kur į fabrikus buvo pasius-
ta daugiau kaip 10 tūkstančių ar-
mijos, laivyno ir aviacijos kareiv-
ių prižiūrėti tvarkos ir padėti
dirbti.

Apie Čekiango porvincijos bė-
das pranešė ir Pekino radijas:
"Kalbant apie mūsų provinciją,
yra tik nedidelė saujelė asmenų,
palieštų buržuazinės ideologijos.
Jie bandė sutrukdyti revoliucijos
procesą ir produkciją. Imtasi at-
tinkamų priemonių ir labai greitai
laikui viskas buvo sutvarkyta".

WASHINGTONAS. — Kitais
metais Iždo departamentas žada
pradėti gaminti 2 centų mone-
tas. Vieno cento monetų nuolat
trūksta, nors jų ir daug gami-
nama.

Skruzdėlė nepaprastai nau-
dingos miškams, jos tiesiog va-
dinamos miškų sanitarais. Viena
skruzdžių šeima per parą sunai-
kina apie 200 tūkstančių miško
kenkėjų, vabzdžių, o per sezoną
vies 30 milijonų.

Neramumai Šiaurės Airijoje, virš pietinių karmų, tebesitęsia. Iš vi-
sų kautynėse žuvo jau 1255 kareiviai ir civiliniai asmenys. Vien tikaiti
kautynių naštėm D. Britanijos vyriausybė išmokėjo 600 milijonų dolerių.
Cia matome vieną Londondery miesto dalį, po paskutinio atentato

Rochesterio (N. Y.) lietuvių demonstracijos Helsinkio konferencijos
metu. Nuotraukoj matyti prof. A. Klimas ir J. Krokytė (prie stalo)

"Išgelbėjom Graiki- ją nuo komunizmo"

Atėnai. — Buvęs prezidentas
George Papadopoulos, anksčiau
pareiškęs, kad jis teisme tylės ir
nieko nekals, neiškentė ir pa-
sakė, kas jo širdy buvo susikaupę:
1967 perversmas buvęs Graikijos
išgelbėjimas nuo komunizmo. To
meto vyriausybė, karalius ir pa-
rlamentas buvo nepajėgūs susi-
tvarkyti su politine krize, grėsė
komunistų pavojus, tai kariuome-
nė ir nuvertė valdžią.

Šią savaitę susitars?

Jakarta. — Indonezijos prezi-
dentas Suharto apkaltino Kiniją,
kad ji vis dar siunčia ginklus ir
organizuoja partizanus. Kol Kin-
ija ir toliau taip elgsis, normalių
santykių nebus galima užmegsti.

Pekinas. — Kinija džiaugiasi,
kad jų kviečių, miežių ir kitų va-
sarinųjų grūdų derlius yra geresnis
nei tikėjosi. Skaiciai nepaduoda-
mi.

Graikijos teisme. Teisiama buvęs karinio režimo vadai — Makarezos,
Papadopoulos ir Pattakos

Castro apie Chruš- čiovo raketas

Washingtonas. — Sen. George
McGovern, kai lankėsi Kuboje ir
ilgai šnekėjosi su Castro, išgirdo
dar vieną naujieną ir ją dabar
pasakė: Castro gailisi, kad jo žė-
mėje buvo sovietų atominės rake-
tos, kurias 1962 privertė išgabenti
prezidentas John Kennedy. "Bū-
ty buvęs baisus karas", sakė Cas-
tro. Jis tada priešinosi Chruščio-
vui buvo ant jo supykęs, vadino
bailiu. Jis pats niekad nebūtų pa-
klauses ir raketų atgal negabenęs,
bet dabar taip nedarytų.

Londonas. — Po dviejų savai-
čių didelių karščių Londonas su-
silaukė didelio lietaus. Trečdalis
Londono požeminių traukinių
buvo apsemta, žemesnėse gatvėse
vandens buvo iki septynių pėdų.
Naktį į šeštadienį gaisrininkai bu-
vo išsukti 1,500 kartų.

Telefoninės pagalbos punktas

LINZAS (Austrija). — Linzo
telefoninės pagalbos tarnyba per
dauguočius savo veiklos metus
daug žmonių apsaugojo nuo sa-
vižudybės. Tai ypatingai ryškiai
parodo 1974 statistika. Telefoni-
nės pagalbos tarnybą Linzo mies-
te organizuoja katalikų ir evan-
gelikų Bažnyčios. Pagalbos cen-
tras budi dieną ir naktį, bendra-
darbiaujant prityrusiems specia-
listams — teologams, psicholo-
gams, gydytojams teisininkams.
Kiekvienas žmogus sunkių abejo-
nių, jam neišsprendžiamų proble-
mų ar dvasinės krizės slėgia-
ms kiekviename automatinio tele-
foninio pasikalbėjimo punkte
nurodytu numeriu bet kurio me-
tu gali rasti nuoširdų asmenį,
pasirengusį ne tik suprasti bei
patarti, bet sugebantį ir konkre-
čiai padėti.

I pagalbos tarnybą besikrei-
piančiųjų skaičius nuolat didėja.

RIAUSĖS PORTUGALIJOJ

Lisabona. — Praėjęs savaitgalis
Portugalijoje buvo neramus. Kol
kas žinomi įvykiai šeštadienio.
Alcobaca mieste, 65 mylios į šiau-
rės vakarus nuo Lisabonos, komu-
nistai sporto stadione sušaukė ma-
sinį susirinkimą — demonstraci-
ją, bet jona susirinko daug mažiau
nei tikėtasi, apie 750 žmonių,
tarp jų ir mažų vaikų. Atvyko
partijos vadas Alvaro Cunhal ir
i susirinkusius kreipėsi: "Drau-
gai, pasitikiškite. Gyvename sunki-
us laikus, mūsų revoliucijos
krizę, bet fašistai bus nugalėti".

Antikomunistai tame mieste
surengė savo demonstraciją ir ap-
supo stadioną. Juos laikė iki sek-
madienio paryčių. Komunistus
išgelbėjo kariuomenės daliniai.
Cunhal išbėgo tik pro užpakali-
nes duris, o jo automobilis buvo
apmėtytas plytomis. Demonstran-
tai šaukė: "Mirtis komunistui
Cunhal!" Išvartė prieš stadioną

suverstas barikadas, kai anapus
barikadų komunistai buvo pradėję
šaudyti. Riausėse 15 žmonių buvo
sužeisti, iš jų du sunkiai.

Ministeris pirmininkas Vasco
Goncalves per televiziją kreipėsi
į tautą ir pirmą kartą prisipažino
kad turi sunkumų, bet jokio žen-
lo neparodė, kad jis ruoštųsi at-
sistatydinti. Prašė žmonių prita-
rimo, norėtų baigti atsiradusį skil-
limą tarp karinės juntos ir tau-
tos daugumos. Esant tokiai situ-
acijai, valdžia negali susikoncen-
truoti ekonominėmis ir kitomis
problemomis. Jis buvo tikras, jog
dabartinė jo vyriausybė bus "tau-
tos gelbėjimo vyriausybė".

Dar viename mieste, Caramu-
lo, 60 mylių į šiaurę nuo Alcobaca,
apylinkių ūkininkai padarė tą
patį, kas buvo padaryta daugiau
kaip 40 vietų — sunaikino ir su-
degino komunistų būstinę.

DIDELIS SUSIDOMĖJIMAS PABALTIO BYLA

Dr. K. Valiūnas apie Helsinkio įvykius

Dr. K. Valiūnas, grįžęs iš Skan-
dinavijos, rugpiučio 7 Vliko pa-
talpose sukviečiams mūsų spau-
dos ir radijo valandėlių veikė-
jams papasakojo Helsinkio ir
Stockholmo įvykius, kuriuos jis
patyrė ten išbuvęs ištisą savaitę.
Kai tik liepos 29 Helsinkio aerod-
rome nusileidęs lėktuvą, Valiū-
nų ir drauge su juo atvykusį U.
Gravą, Pasaulinės Baltų Santalkos
pirmininką, tuojau pasitiko Suo-
mijos saugumo valdininkas, ku-
ris pasirodė esąs jų pažįstamas
nuo 1973 metų. Tuomet ne tik
jie du, bet ir visi kiti pabaltiečiai
buvo areštuoti ir daugiau kaip
parą išlaikyti kalėjime. Todėl
saugumietis greitai atvykęlius at-
pažinęs, maloniai su jais pasis-
veikinęs, ir pakvietęs užėjti į ten
pat esančią jo būstinę. Čia paė-
męs jų pasus ir prašęs šiek tiek
palaukti. Tas "šiek tiek" užtru-
kęs keturias valandas, dvidešimt
minučių.

Kai tik Helsinky pasiklidusi ži-
nia apie Valiūno ir Gravos sulai-
kymą, labai greitai tuo įvykiu su-
sidomėjo žurnalistas, kuriems bu-
vo naujos medžiagos rašyti ne
tik apie patį įvykį, bet ir apie Lie-
tuvą, Latviją ir Estiją. Kad apie
pabaltiečių sulaukymą žinia labai
greitai pasklido, tuo reikalu ga-
na sumaniai pasidarbavęs latvis
Inats Freimanis, kiek anksčiau

susipažinęs su Suomijos ir kai ku-
riais kitais žurnalistais. Tam rei-
kalui Freimano planas buvęs pa-
ruoštas dar New Yorke, Santalkos
valdybos nutarimu.

Prieš vykdamį į Helsinkį, San-
talkos atstovai New Yorke buvo
sudarę ir kitus savo veiklos pla-
nus, kad jais būtų atkreiptas
bent vietinės spaudos dėmesys.
Buvę numatyta: įėjus Suomijos
vyriausybė neišleisti 1973 ten
buvusių pabaltiečių arba, jei vėl
būtų suminti, buvo numatyta ki-
ta grupė asmenų kuri turėjo at-
vykti net kiek anksčiau. Ta ant-
roji grupė tai būrys jaunimo, dau-
giausia latvių, atvykusių iš Šved-
ijos, Vokietijos, Kanados ir net
Australijos. Šis jaunimo būrys bu-
vęs paruoštas demonstracijoms.
Jis savo pareigą atlikęs labai ge-
rai. Helsinky buvę demonstruoti
šešiose miesto vietose ir ne tuo
pat metu. Demonstrantai nešio-
je plakatus su šūkiais: "Pabalti-
jo valstybės turi būti laisvos ir
nepriklausomos", "Rusai turi pa-
sitraukti iš Pabaltijo valstybių ir
baigti savo kolonializmą" ir kt.

Antrą efektingą demonstraci-
ją sudarė du latviai grandinėmis
prisirišę prie elektros stulpų. Prie
jų privažiavę net septyni polici-
jos automobiliai; fotografavę
juos ir policininkai ir žurnalistai.
Suminti nebuvo. Kitoje vietoje bu-
vo ir sumintų. Porą latvių — vyras
ir žmona — automobilis su pla-
katais važiavę per miestą ir sus-
toje prie viešbučio, kuriame gy-
veno Valiūnas, Grava ir estas ku-
nigas Karl Laantee (jie visi
rugiūčio 1 padėjo vainiką prie
Mannerheimo paminklo). Čia jie
išsikėlė atgabentus plakatus ir
pradėjo demonstruoti. Saugumie-
čiai tuoj surinko plakatus ir abu
demonstrantus suėmė, bet netru-
kus paleido. (E.)

KALENDORIUS

Rugpiūčio 18: šv. Agapitas,
šv. Elena, Mantautas, Alė.
Rugpiūčio 19: šv. Liudvikas,
šv. Namadija, Astys, Šviesulė.
Saulė teka 6:00 leidžias 7:48.

ORAS

Dalnai apsiniankę, vėsiu, ga-
limas lietus su perkūnija, apie 72
laipsniai.

Armijos patruliai Lisabonoje, Portugalijos sostinėje, kontroliuoja ir iškarto pravažiuojančius automobilius.

KELIONĖ Į ROMA

PLK bendrijos seimas ir šveicarų ansamblis

Lietuvių suvažiavimo Romoje savaitinėje programoje įrašyta, kad liepos 1 d., antradienį, yra Pasaulio Lietuvių katalikų bendrijos diena. Nuvykstame iš ryto į Marijos Didžiąją baziliką bendrijos Mišioms, kurias koncelebruoja vysk. V. Brizgys su vysk. A. Deksnium, prel. L. Tulaba, prel. J. Balkūnu, prel. J. Tadarauku ir būriu kunigų. Vysk. V. Brizgys pamokslė iškėlė bendrijos reikšmę, svarbą turėti centrą, jei ir liet. vyskupų neturėtume. Bendrija ir jos seimas yra ryšys ir dovana tautai ir Lietuvai. Komunią, pamokslas ir giesmės, vadovaujamos kun. M. Burbos, visus sujungė.

Šv. Dorotėjos seserų vienuolyno salėje, 10 val. r. vysk. A. Deksnis sukalbėjus maldą, titul. pirm. vysk. V. Brizgys atidarė PLK bendr. II-ji seimą, parbrėždamas, kad šv. sostas yra painformotas apie susiformavusią PLK bendriją ir kad pop. Paulius per Vatikano sekretariatą su džiaugsmu pasveikino lietuvių, pirmus iš viso pasaulio tautų susiorganizavusius ir bendriją, kurios rėmuose uoliai darbuojasi.

Seimą žodžiu pasveikino Lietuvos dipl. šešas St. Lazoraitis, suminėdamas, kad bendrijos ir lietuvių pareiga atstovauti pavertiesiems broliams, formuoti viešąją opiniją, ginti katalikybę ir liet. teisę ir nepriklausomybę.

Į seimo prezidiumą pasiūliomi ir priimami: St. Lušys (Amerika), prel. P. Ragaižinskas (Brazilija), B. Sakalas (Kanada) ir V. Hermanienė (Vokietija); į sekretoriatą: St. Rauckinas ir J. Pauliukevičius; į registracijos - mandatų komisiją: M. Lušienė, S. Sakalienė, F. Škrinskienė; į nutarimų komisiją: prel. dr. L. Tulaba, prel. J. Balkūnas, prel. dr. J. Tadaraukas, kun. dr. J. Vaišnora, dr. B. Radzivanas ir J. A. Zemaits.

Seime dalyvavo apie 200 asmenų, 62 seimo atstovai iš 14 pasaulio kraštų. Pirmininkaujant St. Lušui, priėmus seimo programą, PLK bendrijos centro valdybos išsamų pranešimą padarė vykd. pirm. K. Kleiva. Duodame trumpą pranešimo santrauką.

Istorinė data sako, kad Amerikos L. R. Kat. federacijos valdyba įtraukė bendrijos organizavimo klausimą į savo 1967-68 m. veiklos planą. Steigiamasis pasaulio liet. kat. jungimo organizacinis komitetas išrinktas 1968 m. spalio 27 d. šio sąstato: dvasios vad. vysk. V. Brizgys, pirm. K. Kleiva, sekr. kun. Pr. Garšva, J. Matulionis, kun. Pl. Barius, M. Rudienė, St. Rauckinas, kun. J. Vaišnys. Bendrija įsteigta 1970 m. liepos 9 d. pasaulio liet. katalikų atstovų suvažiavime, Romoje, kuriame buvo išrinkta pirmoji PLK bendrijos centro valdyba: kun. V. Bagdanavičius, J. Baužys, M. Gailiūšytė, K. Kleiva, dr. B. Minaitaitė, Pr. Povilaitis, kun. J. Stankevičius, dr. V. Vyngantas ir

Paskaitą apie katalikų padėtį pavertoje Lietuvoje ir pranešimą apie Dievo tarną J. Matulionio beatifikacijos bylą padarė kun. dr. J. Vaišnora. Poptiniame seimo posėdyje paskaita "Bendrijos misija" turėjo dr. V. P. Vyngantas.

Atskirų kraštų veiklos pranešimus žodžiu padarė V. Vokietijos kun. B. Liubinas, šiaur. Italijos kun. Ereminas, Brazilijos prel. P. Ragaižinskas, Kanados B. Sakalas, Škotijos J. Serafinaitė, Anglijos kun. S. Matulis, Veneculos P. Kriščiūnas ir Lenkijos atstovas. Kitų kraštų pranešimai gauti raštu. Iš jdomių pranešimų veikėjai pasisėmė naujų veiklos sričių.

Nutarimų komisijos vardu prel. L. Tulaba pristatė seimui pareiškimus, kuriuos seimas priėmė. I mas — broliams ir seimams Lietuvoje ir II-tras — visos laisvojo pasaulio lietuviams. (Šie pareiškimai jau buvo spaus-

dinti š. m. liep. 17 d. Drauge). III-čias pareiškimas geros valios žmonėms laisvame pasaulyje (liep. 22 d. Drauge) IV-tas pareiškimas prašo šv. Tėvą užtarti persekiojamus Lietuvoje katalikus, skriaudžiamus ir dėl žmogaus laisvės. V-tas pareiškimas Italijos vyriausybei, protestuojant neleidus į Romą kai kurių Anglijos ne piliečių liet. ekskursantų, nes tuo metu Romoje viešėjo Sovietų užs. min. Gromyko.

Ivairių reikalų svarstymuose dalyvavo vysk. Brizgys, prel. Balkūnas, kun. Kuzminskas, prel. Tulaba, keldami bendrijos ryšinių plėtimą, spaudos leidinio panaudojimą, didelės lėšų fondacijos katalikams vykdymą, LK Bažnyčios Kronikos II-ro tomo išleidimą, šv. Kazimiero kolegijos išlaikymą, dvasinių pašaukimų ugdymą. Uždarant seimą, jo globėjas prel. L. Tulaba dėkojo vysk. V. Brizgini, vysk. A. Deksnui, K. Kleivai, seimo atstovams, veikėjams, kad jie visi atneša džiaugsmo, palengvina prelato didelę našą ir sudaro gyvą katalikų užnugarį.

Liepos 3 d., ketvirtadienį, programoje pažymėta, kaip liet. suvažiavimo užbaigimo diena. Kai prieš piet kiti buvo laisvi, kard. A. Samorė pakvietė prel. V. Mincevičiaus pastangų dėka dalį veikėjų į šv. Metų parodą Vatikano archyvo salėje. 4:30 val. p. p. susirinkome visi suvažiavimo dalyviai į šv. Dorotėjos seserų mokyklos salę atsisveikinti meno programai. Žodį tarė kun. dr. V. Rimšelis. Pasipylė scenoje įvairiomis figūromis šveicarų šokių grupė iš Zuericho, Šokėjų 20 atliko 13 šokių. Originaliai ir gerai pasirodė. Solistas baritonas šveicaras Otto Linzi padainavo lietuviškai Grudžio, Šimkaus, Kačanauskų, Jakubėno 10 dainų. Akompaniatorius šveicaras, Meno ansamblis suklebė nepaprastą entuziazmą, net kai kam ir ašaras išspaudė. Šveicarai šoka ir dainuoja lietuviškai už Lietuvą. Pasigėrėtinai ansamblio vadovė J. Stasiulienė. Tautinės misijos programą žiūrėjo per 600 dalyvių. Užbaigęs žodį tarė priėmimo komiteto gen. sekr. A. J. Zemaits, Romos lietuviams padėkojo vysk. V. Brizgys.

Po programos kard. A. Samorė ir būrelis svečių apsilankė šv. Kazimiero kolegijos priėmimo kambary, vizituodami prel. L. Tulabą. Įvairių kraštų lietuvių susirinko į kolegijos stalais apstatytą kiemą atsisveikinimo vaišėms. Iki vėlomos skambėjo pakaitomis lietuviškos ir ansamblių šveicarų dainos. Susigytvėmimo ryšys tarp pasaulio lietuvių buvo įspūdingas.

Liepos 4 d. palydėjome padėkoms pamaldas šv. Antano bažnyčioje giesmėmis, komunią ir išvykome į Romos aerodromą kelionei per Atlantą, New York'e atsidarome vakarop pavėlavę, tad kai kurie praradome lėktuvų persėdimą. Reikėjo naujoti. Taip išsiskyrė susigytvėmusios "seserys" E. Kačinskienė ir S. Salienė. Atskirai į Romą buvo atskridę kan. V. Zakarauškas ir kun. dr. Ig. Urbonas iš JAV, Juozas Laučka iš Muencheno, kun. M. Tamošiūnas iš Kolumbijos, kun. A. Spurgis iš Australijos. Romoje žmonių spūstis buvo labai didelė. Ekskursijas suderinti kartais sunkoka. Lietuviams daug padėjo prel. A. Jonušas, radio informacijos prel. Razminas ir kt. Draugo liep. 28 d. aprašyme apie audieniją pas šv. Tėvą rektūros klaidą 10,000 reikdą ištaisyti į 100,000 minią, dalyvavusią šv. Petro bazilikos aikštėje. Už kelionę autobusais per Vokietiją, Šveicariją, Italiją atsimokybė nešė firma Globus, kurios palydovai ne visada ištėsėjo nustatyta kelienei lankytiną programą.

Linkime ir vėl lietuviams lankyti Europą anksčiau, negu bus šv. metai, įvykstantieji po 25 metų.

Kaz. Aržūnas

MOSŲ KOLONIJOS

Rochester, N. Y.

KUN. ANT. PETRAUSKO PIRMOSIOS MIŠIOS

Kun. Antanas Petrauskas perėitą pavasarį baigęs Romoje kunigų seminariją ir ten drauge su 400 dijakonu, popiežiaus Pauliaus VI išventintas kunigu, rugpjūčio mėn. 10 d. Rochesterio šv. Jurgio liet. kat. parapijos bažnyčioje iškilmingai atnaujo pirmąsias mišias - primicijas. Pamokslą apie kunigo pašaukimą pasakė svečias iš Waterbury, Conn. kun. Ruokis, primicijanto geras draugas.

Po mišių parapijos salėje, kavutės metu kun. A. Petrauskas sveikino parapijos klebonas kun. Dyburys, dr. J. Dėdinas, parapijos soc. reikalų vedėjas, parapijos tarybos pirm. Frank Mockevičius ir kavutėje dalyvavę gimnės, draugai ir parapijiečiai, i teikdami ir savo pinigines dovanėles.

Kun. A. Petrauskas yra II karo tremtinys, baigęs Kauno universitete humanitarinius mokslus, kurį laiką Lietuvoje ir tremtyje buvo svetimų kalbų mokytojas. Tai jau vyresniosios kartos žmogus.

DEMONSTRACIJOS PRIEŠ HELSINKIO KONFERENCIJĄ

Birželio mėn. 30 d. Baltijos jaunimo Rochesterio mieste rengtos protesto demonstracijos prieš Helsinkio konferenciją, buvo sekmingos, atkreipusios ne tik miestot žmonių, bet ir gausaus būrio spaudos, radio ir TV korespondentų dėmesį, vėliau spaudoje, ir TV vakarinėse ir naktinėse žinių programose ne tik buvo parodyti vaizdai iš demonstracijų, bet buvo pasakojama kodėl šios demonstracijos buvo organizuotos. Baltiečių jaunimo demonstracijoms vadovavo Jūratė Kroklytė padedama lietuvių, latvių ir estų jaunimo. Sekančią dieną vietos dienraštyje Times Union J. Kroklytė išspausdino laišką apie Helsinkio konferencijos beprasmiškumą, nieko gero nežadančios vakarų valstybėms. Laiške trumpai buvo papasakota ir Baltijos valstybių okupacijos istorija.

Rugpjūčio mėn. 3 d. lietuvių radio programos pranešėjas stud. Juozas Laukaitis sustrauktai papasakojo ką rašė amerikiečių ir pasaulio spauda apie nevykusią Helsinkio konferenciją, apie sekmingas vietos baltų jaunimo demonstracijas ryšium su Helsinkio konferencijoj Baltijos kraštų išdavimu Sovietų Rusijos imperijai. Tai buvo tikrai verta dėmesio jauno žmogaus paruošta radio programa, ginanti pavergtų tautų teises.

LIETUVIAI TAUTYBIŲ SVENTEJE

Pavasarij rengtame Rochesterio mieste tautybių festivalyje gausiai dalyvavo ir lietuviai su lietuviškais valgiais ir kat kurio mis knygomis anglų kalba apie Lietuvą. Tiek valgiai, tiek knygos, ypač J. Daužvardienės Populiarų Lietuvos receptus buvo išparduoti jau pačioje festivalio pradžioje. Pasirodymui vadovavo Aldona Olienė, tartininkaujama: J. Lapinienė, R. Bliudnikienė, J. Kroklytė, stud. D. Staškevičiūtė ir kt. jaunų lietuvių pasipuošusių tautiniais rūbais.

Portland, Oregon

MAŽOS KOLONIJOS DIDELĖ VEIKLA

Liūdnųjų Birželio įvykių minėjimas įvyko birželio 22 d. Pamaldos buvo atliktos gražioje Grotto šventovėje kur yra pastatytas lietuviškas paminklas - kryžius, kurio grožiai daug pravažiuojančių turistų, o lietuviai didžiulio savo menu, kurį gali kitiems parodyti. Pamaldas atlikė Grotto direktorius lietuvis kun. Nikolajus Narušis ir pasakė tai dieni pritaikyti pamokslą, paminėdamas didvyriškumą, Ro-

mo Kalantos kuris, nesigailėdamas savo gyvybės, norėjo pasauliui įrodyti, jog lietuviai nori būti laisvi. Po pamaldų prie kryžiaus buvo padėtas vainikas. I minėjimą susirinko nemažas būrys vietos ir apylinkių lietuvių.

Iki šio laiko Valerija Mendelienė rūpinosi to kryžiaus finansiniais reikalais ir palaikė ryšį su I. J. Valauskais. Dabar V. Mendelienė nori pranešti, kad J. Valauskas Lietuvių fonde atidarė sąskaitą - įnašą Nr. 2077, norėdamas sutelkti reikiamą sumą pinigų, iš kurių nuosimčių būtų galima minėtą paminklą prižiūrėti ir tinkamai užlaikyti. Tad J. Valauskas kviečia lietuvišką visuomenę prisidėti nors kukliomis aukomis prisiminimui ir pagerbimui tu, kurie atidavė tėvynei neįkainojama auką - gyvybę.

SVEČIAI

Liepos mėnesį Portlande lankėsi kun. V. Valiūška iš Arizono ir kun. P. Baltrumas iš Drain, Ore. Aplankė senus pažįstamus ir pasidalinę išpuodžiais, grįžo atgal prie savo pareigų. Minėti svečiai buvo apsispyje pas J. Kanių.

METINIS PIKNIKAS

Liepos 27 d. Portlando apylinkės lietuvių surengė pikniką gražiame Silver Falls parke, kur taip pat nemažai lankosi turistų, nes parkas turi keturis didelius krioklius ir yra 65 mylios nuo Portlando.

Prie suorganizavimo šio pikniko daug iniciatyvos pridedo mūsų mažos kolonijos naujas pirmininkas Algis Tektorius, kuris pa dejo daug pastangų sukviesdamas kiek galima daugiau lietuvių, kurių susirinko daugiau kaip 40. Visi praleido laiką su linksma lietuviška nuotaika nes A. Tektorius atsivežė "tape recorder" įgrotos lietuviškos muzikos. Šeimininkas pagamino daug skanių lietuviškų patiekalų, kuriais skaniai visi vaišinosi.

Linkime A. Tektorių sėkmės jo darbuose, nes jis turi tikslą suvabti visus išsiklaidžiusius lietuvių ir glaudesni ryšį vienus su kitais.

PORTLANDO KOLONIJA DIDĖJA

Labai džiugu, kad Portlando lietuvių kolonija ne mažėja, o didėja. Prieš metus iš Denver, Colo., atsikėlė nuolatiniams apsigyvenimui Stasio ir Valentinos Steponavičių dukros: Zina Steponavičiūtė ir Irena Koenen su šeima. Irena ir jos vyras Ken, kuris yra geologas jau spėjo gražiai įsikurti ir įsigyti gražius rezidencinius namus. Zina Steponavičiūtė yra medicinos technologė ir dirba savo profesijoje.

Linkime joms sėkmės gražia-me rožių mieste — Portlande.

Indira Gandhi — kietos rankos premjerė bando tapti absoliuti Indijos valdovė

Paieškojimas

Paieškoma Levuti Markevičiūtė, kilusi iš Marijampolės. Ieško sesuo Lietuvoje ir pusbrolis JAV. 1974 metais gyveno Vokietijoje Amberg mieste. 1949 metais buvo Belgijoje. Ji pati, ar žinantieji apie ją, malonėkite parašyti sekančių adresu: V. Akelaitis, 18204 Canterbury Rd., Cleveland, Ohio 44119, U. S. A.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9600

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.00	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimui už gautas prenumeratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atlymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudojotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

This publication is available in microfilm from: XEROX UNIVERSITY MICROFILMS 300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 599-0500
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Ave.
Val.: pirm., antr., ir ketvirt., 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. Walbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.
antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-0600

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGA
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 6-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA.
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
5907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKS A
VAIKŲ LIGOS
2636 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
Ofisad. 2403 W. NORTH AVENUE
5214 N. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus

DR. TERESÉ KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
9735 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Tel. 349-0687
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-4799

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-3 val. vak.
Šeštadienis 12 ir 4 val. popiet.

Tel. REZIDENCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGA
KIDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 259-2019

Ofiso HE 4-1818, Rez. PR 8-6561

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., Kansas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 9 iki 7 val. p. p. Tik susitarus

Tel. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4290 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2889; rez. 448-9575

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GI 6-0617

Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 val. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai: rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROSPECT 8-1233

Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-0105

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — II anksto susitarus

Tel. Ofiso PR 6-6446

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad., pagal susitarimą

Ofiso tel. 588-3166; namų 636-3666

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val.: pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 1-5, šeštad. pagal susitarimą

ERIUKAS DĖKOJA VILKUI

Nuo šių metų pradžios ligi dabar okup. Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje vis dar nesibaigia pagyrų ir padėkų srautas Sovietų Sąjungai ir jos vadams, buvusiems ir dabartiniais. Tačiau daugiausia iškeliama šie trys "jubilejiniai" metai: 1940. VII. 21 vadinamasis laudies seimas nubalsavo prašyti Staliną prijungti Lietuvą prie Sovietų Sąjungos; 1940. VIII. 3 bolševikų taryba Maskvoje "sutiko patenkinti Lietuvos prašymą". Nuo šio įvykio praėjo jau 35 metai. Pagaliau 1945 m. pavasarį baigėsi II pasaulinis karas Sovietų Sąjungos laimėjimu. Vėl "šlovingas 30 metų jubilėjus". Taigi šie metai ir bolševikų yra įvairiais būdais atžymimi: ruošiami mitingai, suvažiavimai, dainų, sporto šventės, lankomos mišiu vietos, bolševikų karių kapai ir pan.

1940 m. birželio mėnesį Lietuva nustojo egzistuoti, kaip laisva ir nepriklausoma valstybė. Tai, žinoma, labai skaudu nelaimė, nesibaigianti ligi šių dienų. Iš lietuvių tautos buvo atimta ne tik tautos laisvė ir nepriklausomybė, bet buvo išplėsta ir žemė, privatus turtas, namai, atimtos žmogaus teisės. Šimtai tūkstančių lietuvių buvo nužudyta ar deportuota Sibiron. Ir už visas šias nelaimes lietuvių tauta turėjo ir turi dėkoti "didžiajam broliui". Eriukas turi dėkoti vilkui, kuris jį suėdė.

Mes verčiame jau pageltusius ir trupinius 1940 metų sovietinės spaudos kompleksus ir "Darbo Lietuvos" Nr. 35, 1940. VIII. 4 skaitome šiuos žodžius: "Meilė ir dėkingumas Stalinui už tai, kad jis taip giliai ir visuomet atjautė Lietuvos liaudies vargus, rėmė ją kovoje su imperialistine Lenkija, sugrąžino mums sostinę Vilnių (kad pasilikto rytines žemes, o visą Lietuvą pasiėmė sau — nutylima), išvadavo mūsų brangią tėvynę iš plutokratų ir užurpatorių jungo, apsaugojo nuo imperalistų kruvinų užmačių paversti griuvėsių krūva ir bado šmėklą (o kas sunaikino kraštą?). suteikė garbę ir laimę būti pilnateisiu didžiosios Sovietų Sąjungos nariu. Už tokią didelę laimę tebūna Jam, didžiajam mūsų mokytojui ir draugui, didžiausia mūsų meilė ir padėka. Mūsų dėkaugsmas ir dėkingumas yra nepaprastas, bet mes turime parodyti, kad to dėkaugsmo ir tos laisvės esame tikrai verti".

Nenuostabu, kad vėliau daugelis lietuvių dėkojo naujiems okupantams — vokiečiams. Tokia jau mūsų tautos tragedija: turėjome dėkoti naujiems plėšikams, kurie išvijo pirmuosius. Kai vokiški naciai žudė, trėmė mūsų žmones, gabenė iš mūsų krašto pas save tai, kas dar liko bolševikų neįplėsta, vežė mūsų žmones į frontą ar darbas į Vokietiją, mes turėjome, jeigu ne dėkoti, tai bent tyli. Iš lietuvių vėl buvo paimita labai daug, bet nei Hitleris, nei kiti jo vadeivos nieko mums už tai nedavė, dargi nieko nežadėjo.

Pokario meto okupuotosios Lietuvos spauda vėl pakėlė "didžiajam broliui". Jis vėl "krašto išvadavoja, atstatytojas, maitintojas, šlovingasis mokytojas, didysis genijus". Lietuviai Rusijai turi vėl dėkoti už nuosavybės galutinį išplėsimą, kolchozų įvedimą, už "pagalbą respublikai kadrų" (kolonizaciją rusais), dėkoti už tai, kad okupantai rusai rekvizuoja mūsų krašto derlių ir išsiveža krašto gaminus. Dėkoti, kad rusai apiplėšia įvairiais kitais viešais ir suktais būdais.

Net ir mūsų rašytojai, poetai

turi savo kūriniais dėkoti okupantui už tautai uždėtus vergijos grandines. Iš daugelio "padėkų" mes paminėsime punktą iš poeto Juozo Nekrošiaus "kūrybos" — jo sudėto himno Maskvai: "Ir teisėmis sūnų bei dukterų — ne svečio — / Mes peržengiam garbingą josios (Maskvos) slenkstį. / Didį šlovę ištart lietuvių aciu. / Iš meilės tau, o mieste, nusilenkti. / Vainiką taurų mūsų žuolynų / Ir puokštę kvepiančių šalių žolynų / Tau padedam, brangi Maskva, po kojom..."

Lietuviai turi dar lankyti rusų karių kapus, gausius paminklus mūsų miestelių aikštėse, čia kloti gėles, vainikus, dėkoti "už išvadavimą", už lietuvių nužmoginimą. Visi chorai sutartinai turi giedoti sovietiniams rusams "garbės himnus", diti ramius, kaip paskutinės masinės dainų šventės metu turėjo daryti iš visų krašto kaimelių suvažiavusių 30,000 dainininkų.

Bet mes nesmerkiamo okupuotoje Lietuvoje gyvenančių tautiečių, kurie tai daro. Nerama širdimi ir tik didelio vargo verčiami, norėdami išsaugoti save ir savo vaikų gyvybę, jie dėkvoja okupantui.

Daug blogiau, kai nereikalinga dėkingumo liga mes pradeda sirgti šiame krašte gyvendami, kur niekas neverčia dėkoti. Šių eilučių autorius gerai prisimena momentą, kai, prieš kelti virtį šimtmečio atvykęs į Ameriką ir gavęs pirmosios algos kukulį čekį, pasakė ačiū jį įteikiamam fabriko savininkui. Tada jis buvo darbo draugų išbarstas maždaug šiais žodžiais: "Tu niekuomet nedėkok bosui. Jis turi tau dėkoti, kad tu jam dirbi".

O tačiau lietuviai ne tik tai pavergtuje tėvynėje, bet ir emigracijoje įprato dėkoti, kad reikia ir kada nereikia, kam reikia ir kam nereikia. Kaip dažnai mūsų tautiečiai, pasikvietę į savo susirinkimą kokį smulkutį šio krašto valdininkėlį, dėkoja jam "už didelę pagalbą mūsų laisvės kovoje", nors šis nieko gero mums nėra padaręs ir negali padaryti, netgi to norėdamas.

Nieko baisaus nėra, kai tokie dalykai atsitinka mažose kolonijose, kur kartais trūksta reikalingo išmanančių žmonių. Žymiai blogiau būna, kai mūsų veiksniai kritiškais momentais nesuorientuojasi, kas veikti, daryti, duoda neteisingas direktyvas ar visiškai tyli. Iškime kad ir Helsinkio konferencijos atvejį. Prieš konferencijos nutarimus protestuoja visa eilė įvairių pasaulio kraštų valstybininkų, kultūrininkų, jų tarpe visa eilė JAV kongresmanų, senatorių, laikraščių redaktorių. Amerikos spauda pilna kritiškų vertinimų pastabų ir apgailėstų, užuojautų pabaltiečiams. Peikiami politikai, kurie prie Helsinkio dokumento privedė. Tuo tarpu mūsų pačių vienas veiksnys, užuot garbingai protestavęs, skatina rašyti JAV politikams — įvykio kaltininkams padėkos laiškus ir siųsti telegramas. Atsiranda ir laikraščių, kurie bando nuo skaitytojų nuslėpti karčią tiesą, nevykusiu būdu bandydami įrodinėti, kad juoda yra balta. Mes labai užjauname tų laikraščių redaktorių, nes jiems tikrai labai sunku tokį juodą darbą atlikti ir netgi dėl to per daug nekalti name, dargi pateisiname, — matyt, kad jų duondavys liepia jais daryti.

Deja, propaganda pasiekia savo tikslą tik tada, kai ji nerasta perptima stygos. Priešingu atveju ji neveikia, ir todėl nereikia jį kreipti dėmesio.

b. kv.

JAV ir Sov. Sąjunga Vidurio Rytuose

Atominis karas gali sunaikinti visus

P. GAUCYS

Keturis kartus po II-jo pasaulinio karo ir dukart šitam dešimtmety arabai ir žydai buvo išvėlė į didelės apimties karus. Kiekvienas iš trijų paskutinių karų sukėlė rimtus diplomatinis susidūrimus, kurie galėjo baigtis karu tarp JAV ir S. Sąjungos. Nors toks vietinio pobūdžio konfliktas Vid. Rytuose, tariamai nesvarbioje abiem valstybėms erdvėje, visvien graso žmonijai atominio sunaikinimo. Kaip tai gali būti?

Sovietai suinteresuoti M. Azija

Atsakymas gana paprastas. S. Sąjunga ir JAV išvėlusios į Vid. Rytų reikalus nes jos laiko, kad toks išsikšimas sutampa su jų valstybiniais interesais. Visas tų interesų smulkmenas gana sunku apspėti. S. Sąjungos interesai V. Rytuose siekia senus dar Petro I laikus. Jau nuo 18-jo šimt. pradžios carinė Rusija siekė įsigyti neužsalančių uostų, ypač pietų jūron. Kadangi ji yra kontinentinė valstybė, jos valdovai suprato, kad, norint išplėsti savo įtaką ir vyravimą, reikia prieiti prie jūrų. Petras I po ilgo ir aštrios karo prieš Švediją laimėjo uostą prie Baltijos jūros arba "langą į Europą". Tačiau Baltijos uostai žiemos metu užšala, todėl Petras I siekė laimėti Juodosios jūros uostų ir kartu brautis į Viduržemio jūrą bei Peršų įlanką.

Per du su puse šimtmečių Rusija sugebėjo praplėsti savo sienas iki Ramiojo vandenyno ir toli į pietus prie Juodosios ir Kaspijos jūrų. Tuo nepaisant, ji vis tebebuvo atskirta nuo gyvybės svarbos Viduržemio jūros, nes jos laivynui reikėjo perplaukti Turkijos valdomo Dardanėlių sąsiauriu, kurį Turkija, Vakarų remiama, laikė uždaryta. Tuo būdu įsigijimas kokių nors teisių ir priėjimas prie šiltų uostų tapo Rusijos siekimu svarbiausiu tikslu.

Netgi ir bolševikų santvarkoje Stalinas labai domėjosi Vid. Rytai ir mėgino, nors nesėkmingai, įsigalėti Irane ir Turkijoje. Tačiau tik Chruščiovui 1955 m. pavyko priartėti prie to tikslo.

Tuo metu S. Sąjunga buvo JAV sudarytų sąjungų tinklu apsupta iš visų pusių. Kadangi sudaryti prieš tas sąjungas atsvarai tebuvo likusi vienintelė spraga — besilaivinančios neišsivysčiusios tautos, ypač Vid. Rytuose, Chruščiovas visas pastangas nukreipė į tą sritį, gerai žinodamas, kad sėkmingas įsiterpimas

V. Rytuose jam duos tą naudą, kurios siekė Petras I bei jo įpėdiniai. Chruščiovui paskelbus, kad S. Sąjunga siekia sustiprinti V. Rytų valstybių nepriklausomybę, išlaikyti taiką ir taikų bendradarbiavimą, buvo aišku, kad S. Sąjunga atnaujinama senas pastangas įsiskverbti į tą sritį, bet dabar jau po Markso — Lenino vėliava.

Maskvos politika V. Rytuose

Chruščiovo naujoji politika buvo sėkminga. Maskva visu svari pradėjo remti Afrikos — Azijos valstybes. Netrukus pulk. Nasseris įsigalėjo Egipte ir su Kremliu susitarė dėl karinės ir techninės pagalbos. Tas susitarimas įgalino Kremliui įsiterpti ir išplėsti įtaką V. Rytuose ir nulemė, kad S. Sąjunga pradėjo teikti ginklų visiems arabams, o JAV — Izraeliui. Tuo būdu pradėtos ginklų lenktynės, kurios tebevyksta ligi šių dienų. Taip pat jis įgalino S. Sąjungą peršokti per vakariečių sudarytas karines užtvaras palei pietines jos sienas ir apėti NATO. 1964 m. nuvertus Chruščiovą, Brežnevus su Kosyginu ne tik tęsė tą politiką, bet ir ją išplėtė.

Savo ruožtu JAV pradėjo įsitraukti į V. Rytų reikalus daliai verčiamos Stalino agresinės politikos Irane ir Turkijoje, daliai norėdamos prieiti prie naftos šaltinių. Labai dideliu laipsny tas įsitraukimas buvo paskatintas bukslavimu dėl vis augančio arabų nacionalizmo, grėsusio Va

karų ūkiniais interesams, o ypač Anglijai ir Prancūzijai, kurios nebeįstengė apginti savo interesų ir bijojų Sovietų ekspansijos. Prez. Trumano doktrina ir stambi ūkinė bei karinė pagalba Turkijai ir Graikijai sulaukė komunistų įsigalėjimą.

Verdantis katilas

Nuo Eisenhowerio-Chruščiovo laikų Vid. Rytai tapo "verdanti katilu", nes rusų-amerikiečių rungtynės toje srityje vis didėjo dėl giliai įsiknijusios žydų-arabų neapykantos. Taip pasaulinės krizės buvo neišvengiamas išdava.

Pirmoji pasaulinio masto krizė V. Rytuose prasiveržė 1956 m. su Sueso kanalo karu. Jis greit baigėsi ir Maskva pasistengė tuoj papildyti naujais ginklais Egipto išeikvotas atsargas, o netrukus ir pastoviai ginklais aprūpinti Siriją ir Iraką. JAV tapo svarbiausiu ginklų tiekėju Izraeliui. Antra rimta krizė iškilo 1967 m. kare, kuris parodė, koks didelis pavojus čia glūdi išiliepsnoti pasauliniam konfliktui. Tas šešių dienų karas ir kartu su juo vykusį tarp Maskvos ir Washingtono įtampa abiem valstybėms praradus savo globotinių kontrolę. Laimingų būdų karas baigėsi anksčiau, negu JAV ir S. Sąjunga neatšaukiamai į jį įsipačiojo.

Paskutinė krizė įvyko 1973 m. karo metu. Šiame kare didžiųjų valstybių, ypač S. Sąjungos, vaidmuo labai dviprasmiškas. Mat, yra duomenų, kad Maskva pritarė Egipto ryžtui trumpu karu atsiimti Sueso kanalo rytinį kran-

Ugandos diktatorius Idi Amin, pasiskelbęs feldmaršalu laiškanės, tapo ir Afrikos prezidentu vieneriems metams. Greta jo stovi buvęs Nigerijos prezidentas Gowon, kuris buvo neseniai nuverstas

tą. Turėdamas abu krantus, jis galėjo tą svarbų vandens kelią atidaryti laivybai. Tai jam turėjo duoti gerą pelną, o Sovietams žymiai sutrumpinti kelią iš Tolumų Rytų į Indijos vandenyną. Kaip vėlesni įvykiai parodė, Egiptas pralaimėjo karščiui, tačiau daugumą savo tikslų pasiekė prie derybų stalo, nes JAV ir S. Sąjunga jį parėmė, siekdamas bendro arabų — žydų konflikto sprendimo. Tačiau to karo metu iškilo visuotinio karo pavojus, Maskvai parodžius norą tiesiogiai įsikišti į konfliktą ir JAV išakius savo karinėms jėgoms būti paruošties būklėje.

Komunistų laimėjimai

Nepaisant didelės rizikos ir išsipareigojimų V. Rytuose, S. Sąjunga daug laimėjo. Norint tai įvertinti, reikia tik pažūrėti, ką Vid. Rytai pradėjo reikšti S. Sąjungos politikoje. Pirmas ir gal svarbiausias laimėjimas nuo Chruščiovo laikų — Sovietų karo laivyno buvimas Viduržemio jūroje. Jis rodo Maskvos besiplečiančią pasaulinę galią, teikiant paramą arabams ir atsvarą prieš tradicinį Vakarų vyravimą, dabar atstovaujamą JAV VI laivyno.

Vykdydami Rusijos istorinius siekimus, Sovietų karo laivai reguliariai praplaukia Turkijos sąsiaurus beveik su automatinio Turkijos leidimu ir sukinėjasi Viduržemio jūroje ir lanko Indijos vandenyną.

Antra, kokią Maskva skiria reikšmę savo buvimui Vid. Rytuose galima matyti iš padarinių. Arabams uždraudus naftos tiekimą ir smarkiai pakėlus jos kainą 1973 m. karo metu, S. Sąjunga labai pasinaudojo ne tik iš savo įtakos toje srityje ir iš aukštų naftos kainų. Už bilijonus dol., išplėstų iš V. Europos ir Japonijos, arabai įsigijo iš Sovietų ginklų. Trečia, manoma, kad apie 1980 m. S. Sąjungai nebeužteks savos naftos. Tada ji pati turės ieškoti Vid. Rytuose, kod bent Sibire esančios atsargos bus galimos panaudoti. Visa tai rodo, kad S. Sąjunga stengiasi išlaikyti savo buvimą V. Rytuose, nes to ji siekė per du šimtmečius.

Amerikos interesai

Savo ruožtu JAV turi stiprų norą, ūkinį bei politinių interesų remiamą, visada būti V. Rytuose. Ūkinis interesas yra išlaikyti arabų naftos tiekimą žmonišką kainą, kol jos pačios 1980 m. pasigamins pakankamai savo energijos. Politiniu atžvilgiu JAV siekia sumažinti ar sulaukyti S. Sąjungos įtaką ir padidinti savąją, bet ne išimtinai remiant Izraelį, o atsižvelgiant ir į arabų interesus. Ta nauja politika jau davė

vaisių: buvo atšauktas naftos pardavimo draudimas, žymiai pagerėjo JAV-arabų santykiai, ypač su Egiptu, Sirija ir Alžirija, tuo ten sumažinta rusų įtaka. Tačiau tuo pačiu metu JAV santykiai su arabais tebėra migloti dėl labai aukštų naftos kainų. Prez. Fordas neseniai išpėjo, kad mais tas ir techninė pagalba gali tapti atsikėrimo objektu. Jeigu arabai ir toliau žlugdys Vakarų ūkį jie gali tapti savo pačių veiksmų aukomis.

JAV ir S. Sąjungos politika V. Rytuose vykdoma, kaip bandymų laukas tarp abiejų, todėl kiekvienu metu ten gali susidaryti periodiniai ir neišvengiami tu valstybių susidūrimai, kurie gali baigtis atominio karo dėl Maskvos ir Washingtono apsisiskaičiavimo ir tapti aukomis įvykių, kurių jos negali sukontroliuoti.

RADIUMO ŠALTINIAI

Astronomai, stebėdami kai kuriuos kosminius radiumo šaltinius, aptiko labai ryškias hidroksido ir vandens garų linijas. Tokia linija mokslininkai sieja su mažeriniu spinduliavimu tarpžvaigždiniuose hidroksido ir vandens garų debesyse. Tokie debesys labai kompleksiški, ne didesni už saulės sistemą. Galimas dalykas, juose vyksta aktyvūs žvaigždžių ir planetų sistemų formavimo procesai. Tyrinėtojai sako, kad norint geriau suprasti, kaip gimsta žvaigždės ir planetų sistemos, reikia detaliai iširti kompaktiškų sričių struktūrą. O tam reikalingi didelės skiriamosios galios stebėjimai.

Tokie stebėjimai pasidarė galimi, išradus tolimosios radiointerferometrijos metodą ir techniką. Du toli vienas nuo kito esantys radioteleskopai vienu metu ir nepriklausomai vienas nuo kito registruoja iš radijo šaltinio ateinančius signalus. Paskui stebėjimus drauge apdoroja elektroninė skaičiavimo mašina.

Astronomams mokslininkams pavyko gauti duomenų apie radiumo šaltinį W. 49-galingiausią iš iki šiol žinomų objektų, spinduliuojantį vandens garų linijose. Optiniuose spinduliuose jo nematyti, nes jis yra žinomose Paukščių tako šakumoje, kur labai smarkiai sugeriama šviesa. Radijo šaltinis sudarytas iš dviejų dalių: supernovos žybsnio liekanos ir jonizuoto vandenilio debesio. Kaip tik čia ir yra mazerinio spinduliavimo šaltinis. Tyrinėtojų išaiškinta, kad šis nedidukas šaltinis skyla į atskiras dalis. J. M.

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENĖ

16

Pravažiuojam Donar kaimą, per kurį teka upė. Čia daug druskos. Ji vandens pagalba išplaunama ir paviršiu. Donar upėje sukasi dantuoti ratai, kurie pumpuoja vandenį į pievas. Kai balos ištuaroja, lieka druskos klodai. Atrodo, kad džiūsta baltos paklodės, ištiestos ant žemės.

Jau nuo senų laikų čia kūrėsi žmonės vien todėl, kad žemėje buvo druskos.

Pagal mus šiandien penktadienis, o musulmonams šventą mažai. Jie savaitę pradeda šeštadienį. Bet šventadienis mažai kuo skiriasi nuo kitų dienų, nes daugiau kaip penkis kartus vis tiek nesimeldžia.

Sunkiai pūkšnojom į Zagetos kalną. Čia vėl kak-tusai ir plačialapiai sizel krūmai.

Laukai pilni akmenų. Kaip ten ir arią? Žmogelis renka didesnius ir krauna į maišą ant asiliuko nugaros. Gal ką statys. Bet namai čia moliniai, kaip dėžės. Kai kur taip susilieja su aplinkos spalvomis, kad net sunku atskirti, kur namai, kur tik uolienos.

Pakalnėje matyti Volubilis miesto griuvėsiai. Jį 2 šimt. pr. Kristų įkūrė romėnai. Idrin čia pradėjo savo imperiją. Jo laikais daug pastatų buvo pastatyta romėnų laikų plytų. 17 šimt. žemės drebėjimas viską pavertė griuvėsiais. Tik 18 šimt. archeologai atrado žemėmis užverstą miesto liekanas. Atkasėjimo darbai dar ir dabar vyksta, nes manoma, kad aplinkinės kalvos slepia didelę buvusio miesto dalį.

Prie vartų mus pasitinka griuvėsių sargas. Jis ne tik sargas, bet gidas ir istorikas. Kiekviena čia atkasta plytelė turi jam ypatingą reikšmę.

Einan alyvų medžiais apaugusias takais. Apie juos žydi lelijavos gėlės. Jomis Boržija žudė savo mylimuosius. Tiek grožio ir nuodų vienam žiedui! Bet ir šiais laikais kartais gražūs žodžiai nuodingas strėles laido.

Nutrupėjusios kolonos, arkos, alyvų preso dalis. Tų presų čia net 180 atrasta. Kiekvienam namui būtinybė buvo presas, vyno rūsys ir pirtis. Viso atkasta 45 akrai. Apskaičiuojama, kad dar 75 slypi po žemėmis.

Kai kur išlikusios grindų mozaikos, su dramblių, tigrių ir kt. gyvulių piešiniais. Matyti kambarių išdėstymas, požeminis šildymas ir pirties įrenginiai su garu ir karštu bei šaltu vandeniu.

Kolonos sukritusios vienos ant kitų kaip storos dešros. Kai kurios jau stačios, kyla virš mirtimi dvelkančių griuvėsių.

Gidas pasakoja kur kas buvo, o turistai žiuvauja ir pamažu išsirengia, nes vėsus rytas virsta karšta diena.

Teisingumo rūmų pamatai su pakilimu, kur savo iškalbingumu žavėjo ar migdė susirinkusius teisėjus ir klausytojus prokuroras bei gynėjas.

Aikštėse tryško fontanai, baseinuose plaukiojo aukso žuvelės, pirtyse lepinosi pirkliai, o dabar čia vien griuvėsiai ir sudžiūvę stagarai tarp jų. Tais laikais vanduo čia atsiurvendavo viadukais iš kalnų, o dabar augmenija turi lietuami pasitenkinti.

Laipojama per akmenis tarp pusiau sugriuvusių, pusiau atstatytų sienų, fotografuojamės praeities pa-

noramoje ir nejučiomis žavimės gido žiniomis ir aistra, su kuria jis kalba apie tai, kas buvo atrasta ir ką dar tikimasi atkasti.

— Žiūrėkit, — rodo jis. — Svastika. Romėnams tai buvo laimės ženklas. Hitleris ją apvertė ir jo laimė apsisvertė — pralaimėjo.

O gal tikrai apversta svastika buvo jo pražūtis? Daug nežinomo pasaulyje, gal ir čia kokia misterijsa slypi.

Vasaros metu čia suvažiuoja studentų iš visų kraštų ir, vadovaujami mokslininkų, savanoriškai dirba keldami praeitį iš karsto.

Kelias iš Volubilis raitosi per didžiuosius Moroke alyvų sodus. Medis prie medžio, o tarp jų ganosi karvės. Kiek rankų čia reikia nuskabyti prisirpusias uogas? Bet skabo ir neprisirpusias, nes žaliosios alyvos yra tu pačių medžių vaisiai, tik surinktos anksčiau, nei juodosios. Yra dar lelijavų, kurių spalva taip pat pareina nuo nusirpimo. Moroke alyvos labai populiarios ir jų rasi beveik kiekviename vietiniame patiekale.

Užsiritame ant kalno ir sustojame Dauboje. Kvolduotų kalnų fone, lyg baltas perlas aksomo raukšlėse, švyti Moylay Idriss miestas. Baltais namais apibė dvi kalvos, o tarpe jų metėt, kurioje Idriss I kaspas. Jis buvo berberų vadas, kuris suvienijo tautą ir galutinai atvertė juos į Islamą. Berberai lengvai priėmė naują tikėjimą, bet visą laiką kovojo su arabais, kurie jį atnešė. Po Idriss I, Mahometo palikuonio valdžia, jie pradėjo nepriklausomą gyvenimą, kuris tęsėsi 200 metų.

(Bus daugiau)

Angola, buvusi Portugalijos kolonija Afrikoje, ir po 14 metų išsivadavimo karo neturi ramybės. Portugalams traukiantis, kraštas rieda į Sovietų glėbį. Čia matome šalies sostinę Luandą kariška tvarka žyguojančias vieno dalinio nare

TARPTAUTINĖ DETENTĖ IR LIETUVIŠKA ITAMPA

Lietuvių Fronto bičiuliai prie Atlanto (4)
V. ROCIŪNAS

Studijų ir poilsio savaitė, artėdama į pabaigą, daugiau vėrti tikromis studijomis, negu nerūpestingų atostogų dienomis. Ypač penktadienis, galima sakyti, buvo perkrautas paskaitomis, pranešimais.

Pagrindinis šių studijų dienų simpoziumas, pavadintas Tarptautinė detentė ir lietuviška itampa, turėjo net 7 pranešėjus. Tuojau po pusryčių stovykla ir svečiai išklausė tris kalbėtojus.

Joana Kuraitė, jaunosios kartos atstovė, kaip moderatorius Antanas Sabalis pavadino, Dainavos žiemės kursų auklėtinė, studijuojanti teisę, kalbėjo apie Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją ir kaip ji gali paveikti Lietuvos padėtį. Prelegentė lietuvių teisė ir faktinė padėtis šių dienų atoslūgio politikos akivaizdoje, Helsinkio konferencija ir jos išdavas. Studentė Kuraitė, kuri gilinasi ir į tarptautinę teisę ir visą šio mėsio politinę atmosferą žvelgė juristės akimis. Nors iš tikrųjų esamos Lietuvos padėties Helsinkio konferencijos dokumentas ir nepakeičia, bet pripažinimas de facto dabartinių Europos sienų yra Sovietų imperijos ekspansijos, turinčios pavojingą testinumą, didelis laimėjimas.

Vytautas Vaitiekūnas, Vliko narys, Lietuvos Laisvės komiteto narys, visuomenininkas, politikas ir rašytojas, referavo apie laisvinimo pastangų perspektyvą dabartinės detentės, o taip pat ir ateities akivaizdoje. Jis išryškino mūsų pagrindinių veiksmų laisvinimo darbų struktūrą. Po Helsinkio konferencijos būdai ir priemonės turės būti peržiūrėti ir pritaikyti šių sąlygų reikalavimams.

Dr. Jurgis Gimbutas, Lituanistikos instituto pirmininkas, kalbėjo tema: "Pavergtos kultūros ir mokslinės pastangos išsilaikymo kovoje". Savo pranešimą dr. Gimbutas suskirstė į tris skyrius: padėtis okupuotoje Lietuvoje, padėtis tremtyje ir ryšys su tėvyne. Kruopščiai surinkta medžiaga davė apypilnį vaizdą šios plačios temos išryškinimui.

Visu trijų referatų buvo kondensuoti ir verti platesnės auditorijos dėmesio. Tikimės, kad jie bus atspausdinti mūsų periodikoje.

Itampa lietuvių tarpe

Antrojoje simpoziumo dalyje, kuri vyko po pietų, buvo keturi referatai: Balys Raugas iš Philadelphia, Algis Raulinaitis iš Los Angeles, Vacys Rociūnas iš Independence, O., ir Juozas Rygelis iš New Yorko.

JAV LB krašto valdybos vykdomasis vicepirmininkas B. Raugas

trumpai peržvelgė reorganizuotos bendruomenės atsiradimo istoriją, pažūrėjo, kas yra to skilimo pradinių ir kokių priežasčių privėdė prie šio nelemto žingsnio. Ambicijos, demagogija, kai kurios spaudos šmeižtai, faktų iškraipymas, paskata iš kai kurių partijų, nepagrįsti kaltinimai neva dėl vaikių siuntimo į pionierių stovyklą, kišimasis į politinį darbą ir t.t. Buvo nurodomi motyvai, kurie vertė pradininkus "gelbėti" Lietuvius Bendruomenė. Nors šioms teigiamoms ir neturi įrodymų bet jie labai garsiai skelbiami "Naujienose", "Laisvoje Lietuvoje". Insinuacijoms ir melams nėra galo. Tuo reikalu pasisakė ir Garbės teismas, pasmerkęs neatsakingus veiksmus.

Algis Raulinaitis, ekonomistas, tvarkas didele Kalifornijos firmos atsakomybę, vykdamas ir LFB studijų ir poilsio savaitę prie Atlanto, buvo sustojęs New York'e ir aplankė Vliko pirm. dr. K.J. Valiūną, iš kurio atvežė sveikinimus Lietuviu Fronto bičiuliams. Referentas pabrėžė, kad jo tema - Vliko perorganizavimas iš partijų fikcijos ir realy vėmsnį neturi tikslą Vliko griauti, bet iškelti praplėtos ir struktūros reikalą. Pakėitimas būtinai ir reikalingas, nes dabar Vliko esančių 14 organizacijų tikrai pusė savarankiškai besireiškia. Prelegento nuomone, kad grupės, kurios nebūtinai susirinkimu, nebūtinai rinkti valdybą ar per mažai turi narių, neturėtų būti fiktyvūs Vliko atstovai. Mažesnis grupės turėtų jungtis į didesnius vienetus. Kad tokių partijų — organizacijų padėtis pagerėtų, nematytų jokių ženklių, nes jaunimo beveik neįmanoma traukti į politinį darbą.

V. Rociūnas savo referate "Lietuvių padėjimas ar jos ignoravimas" — LB ir Altos konflikto pagrindas" teigė, kad visų mūsų pareiga jungtis Lietuvos laisvinimo darban bet ne viena organizacija, veiksnys ar asmuo neturi laisvinimo darbo monopolio. Vlikas, kaip sutarta, vadovauja tai kovai. Jei LB atlieka darbą, kurie Lietuvos bylai padeda, o ne kenkia, yra sveikintinas dalykas. Alta užsispyrusi ir įsitikinusi, kad čia JAV-se politinis darbas priklauso tikrai Amerikos Lietuviu Tarybai. Ir prel M. Krupavičius teigė: "Lietuvos išlaivimas yra tik atsitiktinis PLB tikslas, nors šiuo metu yra svarbesnis už pagrindinį."

Ir JAV Lietuviu Bendruomenė šio tikslo sieks ir veiks, nežiūrindama Altai patinka ar ne. Jei būtų galima susitarti dėl veiklos būdų ir priemonių, aišku, gal būtų ga-

lima išvengti kartais duplikacijų. Pagal LB vadovus Alta neturi tokių derybų. Kad Liet. Bendruomenės pastangas laisvinimo darbe remia ir visuomenė, rodo, kad ir šių metų Vasario 16-sios aukos pašoko iki 17,500 dol.

Juozas Rygelis savo referate "Tėvų nameliai brangūs vadovėlio šmeižimas — prokoministinių skelbimas". Kalbėtojas iškėlė kontraversijas, liečiančias lituanistinės mokyklos vartojamą vadovėlį. Kiek išlieta ašarų, norint įrodyti, kad vadovėlis yra net prokoministinis. Kalba apie autorės nusikaltimus, kurių negali įrodyti. Nuduotas patriotizmas neretai išveda iš pusiausvyros. Mato baubų kur jų visai nėra.

Diskusijos

Po visų pranešimų, labai ribojant laiką, vadovas A. Sabalis leido pasisakyti referentams, o vėliau ir auditorijai. V. Naudžiūnas pasidžiaugė, kad buvo gerai pranešimai. V. Vaitiekūnas davė plačių papildymų Raulinaitis, Raugo ir Rociūno referatams. Jis mano, kad Vliko partijų mažinti nereikėtų, — jos yra politinio testinumo požymis. J. Zilionis, pats iš profesijos ilgametis mokytojas, mano, kad "Nameliai mano brangūs" vadovėlis yra geras. P. Jurkus galvoja, kad lituanistinių mokyklų vadovėliai bendrai jau yra pasenę, reikia ruošti naujus. Dr. J. Girmiūnas iškėlė faktą, kad lietuvių gyvenime gimė naujas veiksnys — šmeižimas. A. Sabalis — superpatriotizmas yra pavojingas dalykas. V. Vaitiekūnas mano, kad tikrojo konflikto tarp Altos ir Bendruomenės priežastis yra ta, kad lietuviška veikla ateina nauji žmonės su kita logika ir veiklos metodais. Vlikas yra sudaręs komisiją santykiams tarp LB ir Altos išlygininti.

Stasys Barzdukas, PLB garbės pirmininkas, buvo vienas iš aktyviausių pokalbio dalyvių visoje studijų savaitėje. Jis sakė: Esame pasimetę, daug keliame klausimų o nesiekiamo ribotus vienu, kitu dalyku ir ieškoti sprendimų.

Simpoziumas buvo baigtas LFB centro valdybos pirm. C. Kuro žodžiu, dėkojančiu prelegentams, gausiai auditorijai ir ypač dr. J. Girmiui, padėjusiam šią studijinę programą sustatyti.

Esame svečiai

Vėlai vakare stovyklos dalyviai susirinko vėl į buv. gimnazijos sporto salę pobūviui. Į šią jaukią šampano ir užkandžių vakaronę, pakvietė vienuolyno viršininkas kun. dr. L. Andriekus. Savo žody šios vietovės šeimnininkas dekojo LF bičiuliams taip gausiai su-

LAISKAI "DRAUGUI"

SMILKYMO APEIGOS

Visada aktualus Pr. V. to "Draugo" 167 nr. "norom nenorom" rašė, kad "dar niekas nemirė nuo liaupsų... žinoma, viskas gerai su saiku ir savo laiku". Toliau autorius duoda ryškų pavyzdį, kai, persistengiant ir ne laiku išliaupsinus, darosi nesmagu.

Tai ypač ryškų korespondencijose iš vietų. Vadinkim tai, kaip norim: liaupsinimu, smilkymu, vienas kitam nugaros pakrapštymu ar dar kitaip, bet šis reiškinys darosi ne tik nemalonus, bet ir kenksmingas. Nenoriu cituoti, nes pakils audra šaukšte. Bet kai "veikėjai" prisegamas niekada neturėtas laipsnis (ypač mokslinis), kai eilinė choristė padaroma soliste, kai rašančio draugo (ypač draugės) pavardė korespondencijoje linksnuojama beveik kiekvienam sakini, kai vienas jaunuolis iškeliamas į padanges bendrybėmis, pamirštant kitų jaunuolių konkrečius žymius laimėjimus ir t. t., tai darosi tikrai nesmagu.

Suprantama, kad pasilinksminę svečias nori kuo nors atlyginti, paliaupsindamas šeimnininkus. Bet vienas, kitas šeimnininko švelnus priminimas ar net protestas, redaktorių "apvalymas" korespondencijų, jas padarytų žymiai kultūringesnes.

Dar blogesnis reikalas, kai mitykų korespondentas ko nors supyksta. Tada jau būtinas redaktoriaus raudonas pieštukas arba krepšys. Bet tai kita tema. Gera, kultūringa, santūri, nešališka korespondencija yra būtina tiek vietovėi, iš kurios rašoma, tiek laikraščiui, į kurį rašoma. Priešingai, bloga korespondencija tampa nuodingu grybu. Tokių atvejų turime. Žinoma, yra laikraščių, kurie, lyg siurblys sąslavas, sutraukia ir rodo, ką sutraukia. Bet kultūringi laikraščiai tuo nesiverčia.

E. U.

sirinkusiems, už puikias studijas ir programas ir kvietė į Kennelbunkportą. Visi dalyviai sugiedojo Ilgiausių metų.

Šokių muzikai grojant, nemažai dalyvių pasisuko. Buvo daug kalbų tarp bičiulių, malonių prisiminimų iš Lietuvos ir šio krašto. Bičiuliai pasijuto esą graži šeima, kurią riša ne tik idėjiniai saitai, bet praėitis ir ateitis. Jau gili naktis buvo apgaubusi pranciskonių vienuolyno mūrus, kai stovyklautojai skirstėsi poilsui.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė —
dpl. teis. Pranas Šulcas

Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galiojimo taisyklės. Jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV viešąjį įstatymą bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje. Gaunami "DRAUGE" Kaina su Legaliskomis Formomis \$3.50; be jų formų — \$3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gali skelbtis kaina visiems priimtama.

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
RADIO IR STERBO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS VAIKIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR
Irengiu radiatorius ir užmontuoju naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymui, puošiu, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir šiltingai ir garantuoju.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai irengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Irengiu kambarius, rūsy, Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdraudą nuo ugnies ir automobilių pa
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8854

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radifla.
Stereo ir oro vėdinimas
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir valome
visus rūšis grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biziniai jas plačiai naudoja. bet tinka ir visiems atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" spaustuve visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Radijo Programa
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos ir stoties WLYN 1360 banga veikia sekundėmis nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentari, muzika, dainos ir Magdutos pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Bizni reikalingi kreipkitės į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuve, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, televizijos, došerlių sertifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2737.

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir įrengiu naujus pušius. Pigiai išvalau, užpildau stovus, pūsiu, išdžiovau. Jaukiai ir greit. Jaukiai ir greit.
A. RANYS — 447-8806

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEOZINKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5890

MOVING
SERVAS perkeliamas baldai ir kitas daiktai. Ir iš tokiu metu leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 4-9043

A. VILIMAS MOVING
Apraustas perkamumas
Ivairių atsargų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FR 6-1888

REAL ESTATE

Arti 71-os ir California — 2-ju aukštų mūr. namas. 2 butai po 5 1/2 kamb. Gazu apšild. Savaitgaliais ir vakarais skambinkit 925-9028.

Mūr. bungalow, 43 pėdų sklypas, central. šildymas Whipple ir 63-čia. Nobrangus.

2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų 30 p. sklypas. Central. šildymas kiekv. butui atskirai. Tik \$43,000.

Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb. ir 3 kamb. sklype. 2 auto garažas. Central. šildymas. Geros pajamos. Gera vieta gyventi.

10 butų mūr. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kamb.

SIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE
PIRKŠIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551
135th & Archer Ave. — 257-2967

INDIANA
Beverly Shores — Pines — National Lake Shore Parko rajone. Parduodamas restoranas su 7 apstatytais butais. \$4,000 gryno pelno į mėnesį. Mėnuis. Tik \$75,000.

Beverly Shores — Baltic Resort Lodge. 24 apstatyti kamb., plus 1 butas, 2 sklypai. Arti paplūdimio. Ištiesiems metams gyventi. Galima pakeisti į butus, atidaryti restoraną, krautuve ar kt. Tik \$34,000.

DUBOIS REALTY
tel. 219-872-6167 tarp 9 v. r. ir 8 v. v.
Brighton Parke 2-ju aukštų mūr. namas — biznio patalpa apačioje, butas viršų. Kaip naujas 2 maš. garažas. Kaina \$28,000.00 arba pasitylmas. Kreipkitis į savininką tel. 523-0645

QUEEN OF MARTYRS
BY OWNER
Sharp 5 Rm. Brick Georgian 2 car garage, side drive, semi finished bmt., crptz., stove, washer & dryer incld. Near all schools.
Only \$29,500
104th & Hamlin — 445-9632

Appl. 71-os ir California 2-ju butų namas. Aluminium apkalta. Labai geram stovy. 2 maš. garažas. Geros pajamos, žemi mokesčiai. \$30,500. Skambint po 2 val. popiet — 778-5794

CHICAGO
71st & California Ave.
Commercial — 2 stores
Plus 2-bedroom apartment
\$27,900.00
REIDY — 361-4848

Prieš Mokslo Metus
7 kamb. mūro rezidencija. 2 vonios, air conditioning, karpetai, frigas bešienas, 2 auto garažas. Tuoj galite užimti. Marquette Parke. \$29,750.
2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai, frigas bešienas. Per mėnesį gaunate vieng. butą. Arti parko. \$35,000.
Gražus Georgian 5 kamb. 40 p. lotas, 2 auto garažas. Jau turime raktą. Arti oho. \$19,250.
8 kamb. "capuccino" 18 metų mūras. 2 auto, garažas. Marquette Parke. \$25,900.
8 kamb. mūro namas 2 auto, garažas, bešienas prie Marquette Parko. Nuolatini. Jau įrašyta. \$21,000.
5 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektrika. Alumin. langai. \$10,000 pajamų metams. Arti mūrų \$11,100.
Laukas 19 metų mūro rezidencija. 5 miegamųjų, 2 vonios. Karpojai. Bešienas gražuolis. Kampius 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kodzie — Nabusco. \$37,000.
1 1/2 aukštų 18 metų mūras. 2 butai 2 auto garažas. Arti mūrų. Liga verta suduoti už \$35,000.
2 aukšto mūras pakeičė 2 po 3 kamb. butai ir 2 kamb. mūro bešienas. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūrų. \$26,000.
Plaukų ir pigus butas su garais. Arti Maria High School. \$5,900.

VALDIS REAL ESTATE
7025 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. SIMKUS
REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4250 S. Maplewood, tel. 254-7450
Talp pat daromi VERTIMAI, GIMINIU IŠKVIETIMAI, pildomi PILAITYBES PRASIMAI ir kitoki blankai

Perskaitę "Draugą", duo kito kitiems pasiakaityti.

PEOGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda 2 biznio namus Brighton Parke su visais baldais ir įrengimais. Gerai einantis biznis ant biznio gatvės. Zemiau savikainos. Pajamų \$18,000 į metus. Savininkui taverna ir butas. 4358 S. Western Ave.

PARDAVIMUI

Parduodamas geram stovy vartotas pianinas (console). 6335 S. California Ave. Teirautis tel. 925-0308

Parduodama — sofa, 2 fotoliai, 5 stalai, virtuvės indų spinta, gazo pečius. Marquette Parke. Telef. 776-1146

HELP WANTED — MOTERYS

GENERAL OFFICE
Small Loop office, typing necessary, no steno, various clerical duties, good pay and benefits.
Call: 922-5034

TRAINEE
For Data Entry Terminal Machine Accounts receivable knowledge helpful Near Train Stations
* GOOD SALARY
* FULL PROGRAM OF EMPLOYEE BENEFITS
PHONE — 339-5490

VYRAI IR MOTERYS
Reikalinga indų plovėja-as
Skambint bet kuriuo laiku
TEL. — 778-7707

DRAFTSMAN OR DRAFTSWOMAN
Must read & interpret English
B & W ENGINEERING, INC.
542 S. Dearborn St.
Suite 1400
Tel. 431-1291

SHORT ORDER COOK
MALE OR FEMALE
9 A. M. to 4 P. M.
Excellent income. Fringe benefits.
Apply in person.

BUTTERFIELD COUNTRY CLUB
31st & Summit
HINSDALE, ILLINOIS

ISIGYKITE DABAR
GERA DOVANA MARCIOMS, ZENTAMS IR AMERIKIECIAMS
LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism. 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS. Išleido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su aplanku.
Ši knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka įteikti įvairioms progoms ir niekad nepasensta. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didele tam laida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.

INDIJOS RELIGINE ISMINTIS
originali, dalykinė studija apie vieną iš šviesiausių Indų religijos laikotarpių parašyta Vytauto Bagdonavičiaus
Kai Azijos religijos šiandien perka mums savo mokslą ir kai kurias jų sąvokas darosi kasdieniniai mūsų žodžiai, verta yra susipažinti, kas tose religijose yra vertingo ir ko jose nėra.
Šis atspaudas iš Draugo kainuoja 3 dol. ir yra gaunamas Drauge ir per platintojus.

ZEMAITIJOS SŪNŲ AMŽINYBEN PALYDĖJUS

Rugpjūčio 11 d. Šv. Kazimiero liet. kapinėse buvo palaidotas a. a. Jonas Barodica, profesionalės baletos šokėjos Birutės Barodicaitės tėvelis, kilęs iš Laukuvos vls., kur praleido gražų gyvenimą Lietuvoje, priklausydamas Šaulių sąjungai. Vilniui vaduoti s-gai ir kitoms patriotinėms organizacijoms. Okupacijų metais Jonas Barodica įsijungė į pagrindinio veiklą ir vieną kartą pateko į tokia situacija, kad vos išvengė gestapo arešto.

1944 m. rudenį Aleksandra ir Jonas Barodica pasitraukė į Vakarų, ant rankų išnešdami ir dukrele Birutę. Vokietijoje gyveno Uchtės ir Diepholzo stovyklose. Į JAV atvyko viename laive su būsimoju jėzuitu Alg. Keziu. Pradžioje apsigyveno Bridgeporte, vėliau persikėlė į Brighton Parką. J. Barodica 1958 m. neteko savo mylimos žmonios Aleksandros. Liko dviese su dukrele Birute, kuri baigė Šv. Jurgio pradžios mokyklą, Marijos aukšt. ir aukšt. lituanistinę mokyklą. Pirmuosius baletos žingsnius pradėjusi pas S. Velbais, Birutė vėliau lankė amerikiečių studijas ir tapo profesionalė balerina, šiuo metu dirbančia Chicago Baletos kompanijoje ir ateinančių metų sezono jau turinti 32 savaitės užsakytus ir dar 10 galimų spektaklių.

Po 1967 m., kai dukra pradėjo balerinos karjerą, kurią tėvas be galo džiaugėsi ir ją laimino, sunkiai susirgo, nebegalėjo dirbti ir net nueiti į bažnyčią. Dukrai, kuri taip nuoširdžiai globojo mylimą tėvą, būdavo daug rūpestio — jai tekdavo išvykti gastroliams į Europą ar į kitus JAV miestus ir kiekvieną kartą surasti žmogų, kuris tėvą prižiūrėtų ir paglobotų. Ilgainiui 46 gatvės gyventojai Brighton Parke taip pamilo Barodicus, kad ne veinas iš jų siūlė padėti. O po mirties kaime pagalba ranka našlaitei Birutei juntama stipri ir nuoširdi.

A. a. Jonas Barodica

Birutė Barodicaitė ligų išskandinta, bet ramiai amžiams užmerkus akis tėvelį stengėsi kuo gražiau palaidoti. Gedulingas Mišias Brighton Parko liet. šventovėje atlaikė jų draugas kun. A. Kezys, SJ, asistuojant Ruth Page baletoto studijos lankytoji amerikiečių pranciškonui kun. Ildephonse. Kun. Kezys pasakė jautriais paguodos žodžiais Birutei nupintą pamokslą. Iš šventovės 22 automobilių procesija a. a. J. Barodicos palaikus palydėjo į liet. Šv. Kazimiero kapines kur prie duobės paskutinės apeigas atliko Brighton Parko liet. šventovės vikaras kun. F. Kireilis. Našlaitei Birutei Barodicaitę, lydint tėvelio palaikus iš Bieliūno koplyčios į bažnyčią ir kapinėse, prie duobės, lydėjo profesijos draugas baletos šokėjas J. Puodžiūnas, nelaimės valandose jai daug padėjo balerina V. Karosaitė, muz. A. Jurgutis ir visa eilė kitų žmonių. Pasilikusi viena, Birutė žada ateitį pašvęsti savo pamėgtam baletui, sezono darbą pradės rugsėjo mėn. pradžioje. Linkėtume, kad B. Barodicaitė programą atliktų kartais pasikviestų ir lietuviai tais savaitgaliais, kai ji laisva.

VI. Rm.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Waterbury, Conn.

DIDELĖ PAGALBA VIETNAMIETEMS

Ir lietuvių šv. Juozapo parapija ištisė pagalbą ranką vietnamiems vienuolėm lemiančiai padėti.

Šv. Margaritos amerikiečių parapijoje Waterburyje kurį laiką svečių buvo priimtas vienas vietnamių katalikų kunigas, kai dalykai Vietname dar nebuvo pasiekę tragiškos pabaigos. Šią vasarą tos parapijos vienuolė (ten gyvena seselės parapijos mokyklos mokytojos) viešojo taip pat viena vietnamių vienuolė, ses. Madeline Hua. Seselė kažkokiu būdu patyrė, kad kažkur tarp Vietnamo pabėgėlių gali būti dar 9 vietnamių vienuolės. Nežinota nei jų pavardžių nei vietos, kur jos gali būti.

Šv. Margaritos klebonas per Amerikos Raudonąją Kryžį beveik stebuklingai jas surado pabėgėlių stovykloje Arkansas. Paaiškėjo, kad jos neturėjusios kur eiti, nes niekas jų nepažinojo ir niekas jų nepagėdavo.

Waterburyčiai susirūpinę suteikti joms globą, kaip daugeliui šimtų buvo teikę globą po II pasaulinio karo ir anksčiau.

Bet kur deit tokią didelę, ir dar griežto režimo, vienuolių šeimą? Šv. Margaritos klebonas kun. Thomas Dwyer nenustojamai kreipėsi į dangų ir į waterburiečius.

Kaip Waterburio dienraštis, didžiudamasis tos akcijos pasekmėmis, rašė, kad atsitiko stebuklas: lietuvių šv. Juozapo parapi-

jos klebonas kun. Jurgis Vilčiauskas pasiūlė tas nelaimingas vietnamių domininkones kuriam laikui priimti į šį pavasarį ištuštėjusį parapijos vienuolyną, kuriame gyvena seselės parapijos mokyklos mokytojos, bet nustosios dirbti lietuvių parapijoje ir jau iškilnotos kitur.

Tas dabar jau tuščias parapijos vienuolynas būtų buvęs perdirbtas ir klebonija, nes senoji klebonija labai menka. Bet tie projektai dėl kitų priežasčių dabar negalėjo būti įvykdyti.

Tai krikščioniškos artimo meilės vedamas šv. Juozapo parapijos klebonas jį užleido be vietos ir be vilties iš savo krašto išbloktoms vienuolėms.

Šv. Juozapo parapija labai daug ir visokiais būdais padėjo po II pas. karo lietuviams Europoje. O kai šių apie tūkstantis

buvo atitraukti į Waterbury, daugelis galėjo pradėti gyvenimą iš naujo.

Klebonas kun. J. Vilčiauskas, pasižymis gera dvasia suprasdamas esančius ir uoliai visada raginas lietuvių, ir ypač "dypukus", prisidėti prie lietuviškų reikalų, kreipėsi į šv. Juozapo parapijos žmones padėti dabar tragedijos ištiktoms vienuolėms, kurios, gal kai šios eilutės bus spausdinamos, jau bus tikrai priglaustos vašingoje lietuvių pastogėje.

O geros širdies žmonių pagalba bus pirmas ramtis joms pradant gyvenimą šioms dominikonėms visai naujame pasaulyje.

Gi minint kun. J. Vilčiausko dėmesį lietuvių tautiniams rūpesčiams, gal pažymėtina, kad pernai mūsų klebonas Lietuvių katalikų šalpai davė ko ne daugiausia iš daugelio parapijų, beveik 10.000 dol. Be to, yra klebonijoje priglaudęs seną lietuvių tremtinį kunigą.

A. Saulaitis

Cambridge, Mass.

JUOZAS STAŠAITIS LIETUVIŠKOJE VEIKLOJE

Juozas Stašaitis pažinojau kaip Šaulių Sąjungos energingą pirmininką, apie kurį buvo kalbama, kad tik jis vienas galis sąjungai vadovauti ir tik jis vienas duodas jai gyvumo. Aplankius Juozą Stašaitį, įsitikinau, kad jis yra daug daugiau, negu apie jį kalba. Šypsodamasis J. Stašaitis supažindino su savo žmona. Ji pilna energijos, padaro šimtus darbų.

Išsilbėjus su Stašaičiu, sužinojau, kad jis yra gavęs inžinieriaus diplomą Lietuvoje ir teisės Amerikoje. Jis dirba Bostone, o gyvena Dorchesterje, yra užsiėmęs visuomeniniais darbais yra Šaulių sąjungos kuopos vadas ir skyriaus vadas. Jis atlieka darbą iš įsitikinimo ir pasiaukojimo, teigdamas, kad, tik būdami susiorganizavę, galime ką pasiekti. Jis siekia padidinti šaulių gretas ir pagyvinti jų veiklą. Jis redaguoja Šaulių puslapį "Darbininkas". Inž. J. Stašaitis seka politinę veiklą, surištą su Lietuva, ypač rusų reakcijas į lietuvių pasisakymus. Jo mintis, kad rusai nervinasi, kad amerikiečiai duoda daug laisvės tautinei grupei, kaip lietuviams.

Stašaitis gyvenęs Prancūzijoje ir puikiai kalba prancūziškai. Į Šaulių sąjungą yra įstojęs jau Amerikoje. Jis pareiškė norą, kad ir aš įstočiau. Man visos organizacijos mielos, jeigu jos neremia rušų, nes jie vieni yra mūsų priešai.

Elena Vasyliūnienė

MOTERŲ SAJUNGOS 4-TOJI KUOPA ŠVENČIA SUKAKTĮ

Siemot spalio 5 d. Moterų sąjungos 4 kuopa, kuri priklauso Cambridge, Mass., Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijai, kur kun. S. Saulėnas yra klebonas, o

kun. Jonas Klimas — asistentas, švenčia 25 metų sukaktį. Prieš 25 metus ši kuopa buvo įsteigta ir šandien jai vadovauja jos pirmoji pirmininkė Anelė Ambrozaitienė. Kuopa nori atšvesti savo sukaktį kuo gražiausiai.

Spalio 5 d. 8:30 val. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje kun. S. Saulėnas atnašaus šv. Mišias už gyvas ir mirusias narses 2 val. po pietų bus pobūvis par. salėje, programa ir pietūs. Specialiu būdu bus pagerbtos narsės, kurios jau priklauso 25 metus sąjungai.

Prašomi svečiai iš įvairių kolonijų atsilankyti į šį retą rengimą ir pagerbti vieną seniausių moterų organizacijų. Įėjimas į po būvį, įskaitant pietus, bus tik 3-50 dol. Laukiama kuo daugiau asilankant.

BŪDINGA DATA PSICHOZEI

NUSTATYTI

Grupė angh mokslininkų sudarė ligonių, 1970 ir 1971 metų patekusių į Anglijos ir Velso psichiatrines ligonines, gimimo datų kreivę. Jie nustatė, kad šizofrenija ir maniakinė depresija serga daugiausia gimę pirmajame metų ketvirtyje — 7-9% daugiau vidutinės metų normos. Gimimo datos įtaka kuriai nors kitai psichinių ligų grupei nepastebima.

Tyrinėtojai mano, kad žiemą gimę vaikai gauna nepakankamai vertingo maisto, mažiau atsparūs infekcijoms. Visa tai turi neigiamos įtakos jų organizmui ir skatina funkcinę psichozę.

jm

A. + A. STASIUI BRANIŠKAI mirus,
jo dukteris **ALDONA** ir **DANUTĖ KALAVINSKIENĖ** su šima liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Antanina ir Vincentas Šuopiai
Domicelė, Juozas ir Vytautas Vizgirdai

Mūsų mielai draugei

A. + A. JULEI PUKELIENEI mirus,

jos mielą vyrą **JURĮ**, dukras **SESELE MARIJĄ ALMĄ** pranciškietę, ir **MARGIE McNICHOLAS, ŽENTĄ** ir **ANOKUS** bei **VISUS GIMINES** nuoširdžiai užjaučiame ir drauge su visais liūdime.

Sophia Bartkaitė
Anita Belcher
Rožė Didžiulienė
Olimpia Gaučienė
Anelė Gribienė
Antanas ir Donna Kamm
Ana Dura
Frank ir Josephine Kilkus
Henry ir Sabina Klatt
Mikolė Kondrotienė
Jurgis ir Jadvyga
Kuzmickai
Leo ir Vicki Leone
Grasilda Meiluvienė

Marija Panavienė
Ona Paukštienė
Ona Paurazienė
Marija Paukštienė
Elzbieta Paurazienė
Uršulė Rastėnienė
Anna Rudienė
Teklė Ruchienė
Anastazija Šnarskienė
Marijona Šriupšienė
Peggy Zakaraitė
Sylvia Zanauskas
Ben ir Donna Zilis

Mylimai Mamylei mirus,
DR. SILVIJAI BARNETT-KRIPIENEI,
vyrui ir dukrai **Julytei** reiškiame,
gilaus liūdesio valandoje, gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Marija ir Bronius Plaušinaičiai

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA
Išleido
LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES
Mecenatas — Prel. Juozas Karalius
Naujasis Testamentas yra praktiško formato ir išties kietas viršelis. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.
Gaunama "DRAUGAS" knygyne
Kaina — \$5.00
Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiui ir per siuntimui: (kita gyvenantieji pridėkite 25 centus).
Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskit užsakymus
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

DRAUGAS, pirmadienis, 1975 m. rugpjūčio mėn. 18 d.

5

Rašomosios kalbos tiesas vienykė, nebevertojami. Jei rašomame tame stiga kokio žodžio, kitos tarmės pridūda, kuris yra žinomas tikrai iš kitų tarmių, rašytojas turi var-toti tą žodį, vis tiek kame jį rasdama. **Jonas Jablonskis**

A. A. SALOMON GEVEIKIS

Gyveno Mount Greenwood, Ill. apylinkė, o anksčiau Roseland apylinkė.

Mirė rugpjūčio 16 d., 1975 m., 5:00 val. ryto, sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje, Kedainių apskrityje, Berželio kaime. Amerikoje išgyveno 62 metus.

Pasiliko dideliam nuliūdime žmona Stella, po tėvais Satkauskas, dvi dukters: Joan Simkus ir žentas John, Anne Kvederas ir žentas Al, 7 anūkai, sūnėnas Justin Merkelis su šeima, pusbroli Dan Lukas su šeima, pusbrolio sūnus John Jason su šeima. Lietuvoje liko sesuo Pranė Merkelis.

Kūnas pašarvotas Sheehy koplyčioje, 10727 South Pulaski Road. Laidotuvės įvyks antradienį, rugpjūčio 19 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į St. Christine parapiją, bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukters, žentai, anūkai ir visi kiti giminės. Dėl pilnesnių informacijų skambinkite ST 3-7700.

Laidotuvių direktoriai
MAŽEIK & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SŪNUS —
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorai
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-97 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
8307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNOS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6877
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4470
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
8354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
8319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-38
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Mylimam tėveliui mirus,
JOVITĄ ALEKSIŪNIENĘ
ir jos šeimą
jų skausme nuoširdžiai užjaučiame.

Stasys, Evangelina, Galinda
Arnoldas ir Renata Kungiai
Henrikas ir Ilona Lauciai su šeima

Jaunuoliška Lietuva ano meto jaunuolių išgyvenimuose ANAPILIO PAPĖDEJE

Karolė Pašoraitė

Šlame romane aprašo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metus 1918-1922 mokantis elnaučio jaunuio netaikios, atkaklūs mūsų atmintin daug žinomų ir nežinomų asmenų.

Knyga kainuoja \$5.00. Gaunama "Drauge" ir pas mūsų spaudos platintojus.

APLINKA MUS

× Marija Elena Kandrataitė, Sao Paulo, Brazilijoje, mieste modeliuojanti aukštos klasės madas, turėjo progą pirmą kartą atvykti į JAV ir aplankyti daugelį miestų bei kultūrinių centrų. Chicagoje ilgiau ji buvo su savo pusseserėmis ses. Louise, dirbančia Sv. Kryžiaus ligoninėje, ir ses. Prudentia, dirbančia Aušros Vartų par. mokykloje.

× Prof. dr. Algirdas Jurėnas, evangelikų liuteronų kunigas, nuolat gyvenęs ir dirbęs Maine valstijoje, yra atvykęs į Chicago. "Tėviškės" parapijos bažnyčioje pereiną sekmadienį jis atlaikė pamaldas už a. a. Martyno Nauburo sielą ir tarėsi su kitais evangelikų dvasininkais dėl galutinio Sv. Rašto Senojo Testamento išvertimo į lietuvių kalbą ir išleidimo. Projektuojama išleisti visą bibliją vertimą lietuvių kalba, be komentarų.

Pande Dieder Lee Litt, lietuviškos kilmės, buvo išrinktas Lakefront rajono Chicagoje grožio karaliene.

× Pranas Razminas nuo šiandien porą savaitių dirbs "Draugo" redakcijoje, pavaduodamas atostogų išėjusių redaktorių. Anksčiau redaktorius pavadavusi rašyt. D. Bindokienė su šeima išvyko atostogų.

× Inž. Vytautas Paulionis, turis savo specialybės darbą Springfield, Ill., rengiasi spalio 25 d. kurti šeimą su Janise Prattė. Jo motina ir sesuo su šeima gyvena Chicagoje.

× J. Kanis, Portland, Oregon, apmokėjo vienos "Draugo" metinės prenumeratos mokestį ir dar pridėjo 5 dolerius savo dienraščiui stiprinti. Dekojame.

× Stasys Nutautas, nuoširdus skaitytojas Woodhaven, N. Y., atnaujindamas prenumeratą padėjo už jam anksčiau pasiūstas kalėdines korteles. "Draugo" kalendorių ir pridėjo 5 dolerius "Draugui" stiprinti. Dėkui.

× Juozas Gričius, Omaha, Nebr., atnaujindamas prenumeratą paskyrė auką savo dienraščiui stiprinti. Ačiū.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį, ore 4 iki 5 val. p. p. iš WEVD Stoties New York (1350 kil., AM ir 97.5 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas Mountainide, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 201) Kviečiame taip pat klausytis — Lietuvių kultūrinį Valandą anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radio stoties (New Jersey, WSOJ (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 7:30-8:30 v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

× Pranas ir Genė Lazutkai, žinomi Melbourne (Australijoje), lietuviai, jau du mėnesiai keliauja po pasaulį. Aplankė Japoniją, eilę Europos kraštų. Chicagoje sustojo ilgesnį laiką, kur lankė savo pažįstamus ir gimines. Į "Draugo" redakciją svečius atlydėjo čikagiškiai Vincas ir Rita Basiai. Lazutkai šį sekmadienį išskrenda į Los Angeles, iš kur grįš į Australiją.

× Vakaras M. K. Čiurlioniui pagerbti organizuojamas Ateitininkų jubiliejinėje stovykloje. Dainavoje. Įvyks rugpjūčio 27 d. vakare. Vakaro programą praves Teresė ir Jonas Bogutai.

× A. a. Edmundas Šrėderis mirė ir buvo rugpjūčio 9 d. palaidotas Bethanijos kapinėse, Chicagoje. Velionis sulaukė 71 metų amžiaus, buvo aktyvus Lietuvių evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos Tarybos vicepirmininkas.

× A. Masaitis, Dearborn, Mich., siųsdamas prenumeratos mokestį, pridėjo ir 7 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× Ir karštomis vasaros dienomis, ir šaltą žiemą, "Draugas" kasdien lanko savo skaitytojus. Tai jie gerai žino ir remia. Aukų atsuntė: po 2 dol. — Ant. Marma, K. Kalnys; po 1 dol. — kun. Alf. Babonas, J. V. Ruzgys. Visiems nuosirdžiai dėkojame.

× Kiekvienas spaudos bendradarbis gaus naudingą informaciją naujoje knygoje "Žurnalistika", kurią parašė 30 pirmaujančių mūsų laikraštinių ir žurnalistų. Gaunama "Drauge" kaina 6 dol. (pr.)

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ZYMAUSIAS UKRAINETIS

Ukrainiečiai labiausiai pasižymėjusi savo tautiečių išrinkto prel. B. Makuch, Sv. Juozapo seminarijos Washington rektorių. Jo specialus pagerbimas įvyko rugp. 18 d. Chicagoje, o antras pagerbimas bus rugp. 24 d. Sv. Juozapo ukrainiečių parapijoje.

FESTIVALIS FIELD MUZIEJUJE

Field muziejus rugp. 31 d. ruošia vasaros užbaigos festivalį, kuris vyks nuo 11 val. ryto iki 4 val. p.p. Bus orkestro muzika, filmas, puodų žiedimo demonstravimas, laimėjimai, dinosauro modeliavimas ir kitokie įvairumai.

ŠOFERIAI IR SVAIGALAI

Chicago miesto susisiekimo šoferių unija kreipėsi į federalinį teismą, kad panaikintų nuostatą, pagal kurį gali būti atleistas iš tarnybos šoferis, jei jis nesutinka būti tikrinamas, ar jis baivus. Nuostatas įvestas po to, kai įvyko skaudžių susisiekimo nelaimių.

ZUVO MOTOCIKLISTAS

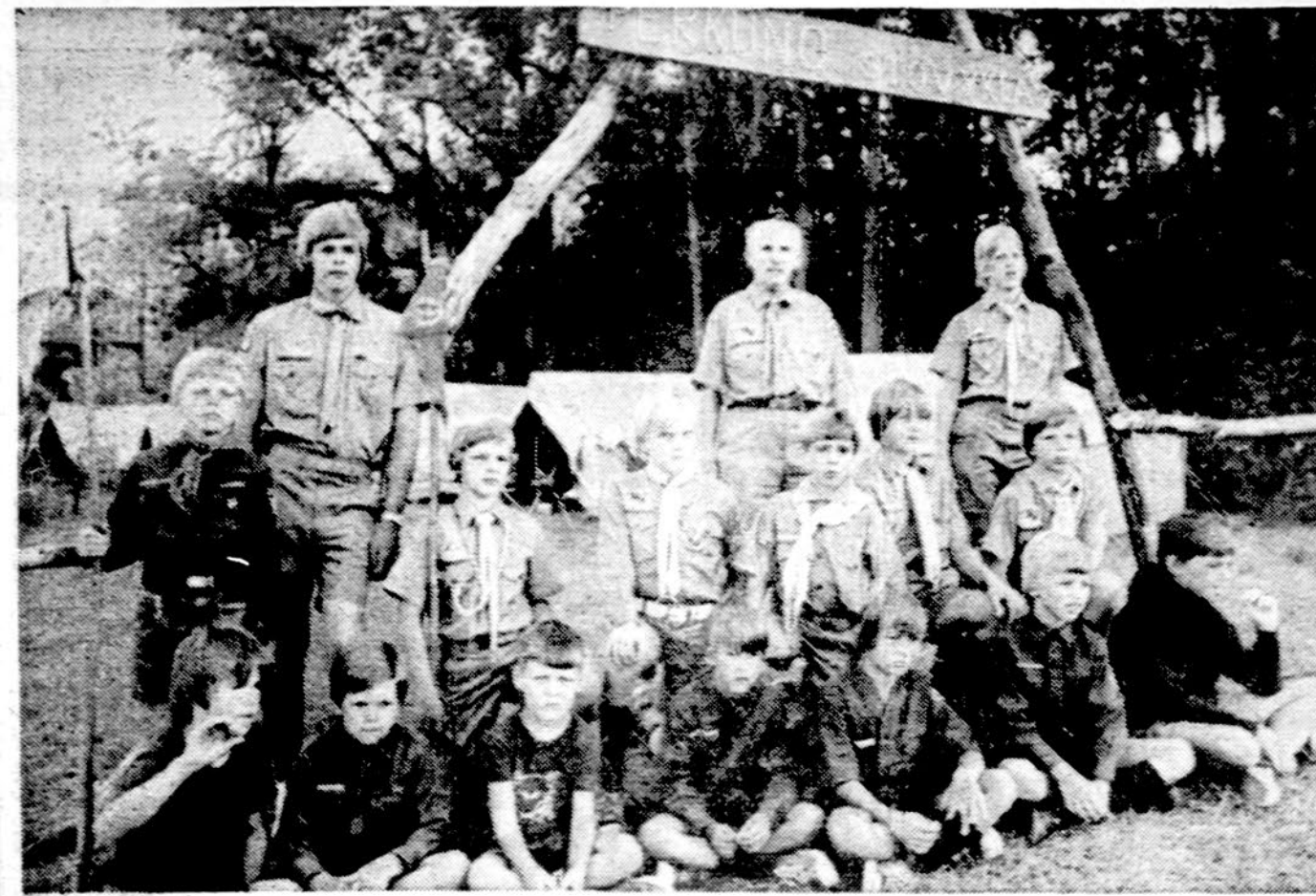
Motociklų važiuojęs G. Solis, 21 m., gyvenęs 1837 W. Ohio, Chicagoje, susidūrė su automobiliu. Nugabentas į Sv. Marijos ligoninę mirė. Automobilio vairuotojas R. Bostrom, 63 m., apkaltintas, kad pravažiavo sustojimo ženklą.

ZUVO UGNIAGESYS

Degant automobilių agentūrai 2222 N. Cicero, Chicagoje, 18 pėdų siena užgriuvo ugniagesį D. A. Moore, 40 m., ir jį užmušė. Du kiti ugniagesiai sužeisti.

MOKSLAPINIGIAI STUDENTAMS

Rogers Parko, Chicago priemiesčio, moterų grupė savo parengimais per 48 m. surinko 25,000 dol. mokslapiniams, kuriais pasinaudojo 23 Lojolos univ. studentai.

Iš Detroito skautų stovyklos Dainavoje rugp. 2-10 dienomis. Jaunieji skautai su vadovais — Romu Rudžiu. Juozu Orentu ir Algriu Rugeniu, Jr. "Perkūno" stovykloje. Nuotr. Jono Urbono

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Tėv. Jurgis Gailiūšis, OFM, pranciškonų provincijolas, rugpjūčio 21 vyksta į St. Petersburg, Fla., kur bus galutinai perimta jų ten įsigyta nuosavybė ir įsteigta naujas skyrius.

— Kennebunkporto vienuolynė rugsėjo 8 prasidės visuotinis pranciškonų provincijos susirinkimas. Ten suvažiuos visi vienuolynų viršinininkai ir įstaigų vedėjai aptarti svarbiuosius provincijos reikalus ir pasirošti ateinančių metų kapitulai.

— Veronika Jakušienė ir jos dėdė Laima St. Petersburg B., Fla., turi gana didelį Beach Plaza motelį ant jūros kranto, su baltuoju smėlio paplūdimiu. Motelis yra priešais prekybos centrą, labai patogioje vietoje, todėl nemažai apsisotia ir lietuvių. Laima taip pat turi nekilnojamo turto įstaigą Island Real Estate. Per šią įstaigą, dauguma lietuvių yra įsigiję namus bei biznio nuosavybes. Iš jos nusipirko ir tėvai pranciškonai erdvią nuosavybę netoli jūros, kur apsigyvens ir Tautos fondo pirmininkas prel. J. Balkūnas. Jakušienė yra aktyvus lietuviškos veiklos rėmėjas.

— Petro Rudoko sukurta in-

dėnų vado statula 16 pėdų aukščio, sverianti 2,400 svarų, bus pastatyta Sioux City, Iowa. Statulą pagamino Armce Steel bendrovė, Middletown, Ohio, kurioje kaip menininkas P. Rudokas dirbuoja.

— Los angeliečiai, gražiai paminėję Vyskupo Motiejaus Valančiaus 100 metų sukaktį dabar ruošiasi minėti Čiurlionį, — 100 metų nuo jo mirties sukaktį, — šeštadienį, rugsėjo 20. Ta proga bus suvaidintas rašytojo J. Gliados veikalas apie Čiurlionį King Junior High salėje, 7:30 val. vak., ir sekančią dieną, rugsėjo 21, sekmadienį, parapijos salėje bus Čiurlionio minėjimo akademija ir jo darbų paroda. Ruošia L. A. Lietuvių Bendruomenė.

— Kazys Šlesingeris, kartu su savo žmona ir jos sesute Sofija Šlesingeriene rugpjūčio 30 išvyksta į Venezuelą aplankyti savo sūnų ir kitus gimines.

— JAV LB kasmetinis leidinys The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" skina kelius į bibliotekas ir kelia susidomėjimą mokslininkų tarpe. Paskuiiniu laiku jį užsisakė Pensilvanijos, Jacksonville State Aarhus (Dairijoje) universitetai, New Yorko viešoji biblioteka ir kt.

DIDŽ. BRITANIJOS

— Vakaras su Algirdu Landsbergiu, žinomu mūsų rašytoju, buvo suruoštas liepos 19 d. Lietuvių namuose Londone. Rašytojas skaitė savo apsakymus ir kalbėjosi su dalyviais.

— Lietuvių skautų-čių stovykla įvyko Liet. sodybos beržinėlyje. Dalyvavo nemaža narių ir nuosirdžių vadovų, talkininkų. Stovykla gerai pavyko.

— "Lietuvių Londonas"—to-kiu pavadinimu ruošiamas lietu-

viškas vadovas po Londoną, "kur bus trumpos informacijos apie lietuvišką požiūrį turistams įdomias vietas bei įstaigas Londone ir apylinkėse". Leidinėlyje bus taip pat nurodyti adresai, kur turistai gali apsisotiti. Vasaros metu pro Londoną pravažiuoja nemažas skaičius lietuvių: iš provincijos ir iš užsienio. Daug pravažiuojančių yra jaunesnės kartos žmonės, kurie pageidautų apsisotiti lietuviškose šeimose, jei tik žinotų, kur jas surasti.

ARGENTINOS

— Lietuvių kalbos pamokos Argentinos Lietuvių centre vyksta kiekvieną šeštadienį. Pamokas lanko apie penkiolika jaunuolių. Lietuvių kalbą moko viešnia iš Šiaurės Amerikos Rasa Šoliūnaitė, nusiūsta Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos talkinti jaunimui artėjančio Jaunimo kongreso paruošimui.

— Šiuo metu tariamasi dėl panašių pamokų Aušros Vartų lietuvių parapijoje ir Argentinos Lietuvių Susivienijimo patalpose. Be lietuvių kalbos, R. Šoliūnaitė moko ir tautinius šokus.

— Jaunimo kongreso stovykla, vykianti Villa Marista vienuolyne netoli Buenos Aires gruodžio 19-25 d. skiriama jaunimui tarp 16-35 metų amžiaus. Stovyklauti galės iki 500 jaunių. Programoje numatoma turėti ir pratybinius būrelius, kurių bus keturiolika: tautinių so-

Rasa Kubiliūtė ir Mindaugas Mauragas, žinomi Australijos lietuvių jaunimo organizacijų veikėjai, sukurė lietuvišką šeimą.

kių, lietuviškos muzikos ir dainų, liaudies meno, audimo, lietuviškų valgių, tautosakos ir papročių, dramų, kalėdinių rankdarbių, žurnalistikos, literatūros, lietuvių kalbos, rankdarbių, vadovavimo ir lietuviškos šeimų išlaikymo. Stovyklautojai galės pasirinkti labiau pageidaujamą sritį. Būreliams vadovaus paskirytieji specialistai, kurių dabar ieško kongreso stovyklos komisija, vadovaujama Nelidos Zavickaitės.

— Teatro San Martín rūmose, Buenos Aires miesto centre, gruodžio 26 d. įvyks Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso pristatymas. Jaunimo kongresas prasidės netoli Argentinos sostinės Villa Marista vietovėje, kur bus jaunimo stovykla gruodžio 19-25 d.

— Jaunimo kongreso registracija iki spalio 1 d. bus 2 dol. asmeniui, o po to — 5 dol. Kongresan registruojasi visi kongreso atstovai ir dalyviai. Registracijos anketas baigia spausdinti Argentinos Jaunimo kongreso komitetas.

URUGVAJUI

— Sol. Vaclovas Verikaitis iš Kanados liepos 20 d. buvo atvykęs į Urugvajų ir koncertavo lietuviams Montevideo mieste Urugvajaus lietuvių Kultūros draugijos patalpose.

— Montevideo lietuviai sparčiai ruošiasi įvyksiančiam Pasaulio Lietuvių jaunimo kongresui. Kongreso metu žadama įrengti įvairius kioskus, kur bus galima įsigyti Urugvajų primėnčių suvenyrų. Kongreso komitetas, vadovaujamas Gvido

Mačiansko, telkia įvairių lietuvių menininkų darbus, kurie bus išstatyti specialioje kongreso parodoje.

— Sol. Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis kartu su muzike Raimonda Apeikyte į Montevideo, Urugvajų atvyko rugpjūčio 14 dieną ir koncertavo Urugvajaus lietuvių kultūros draugijos salėje. Koncerto pelnas skiriamas Jaunimo kongresui. Koncertą rengė Urugvajaus JK komitetas, kuriam vadovauja Gvidas Mačianskas.

— Daiva Vaitkevičiūtė, JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos pirmininkė iš Chicago, atvyko į Montevideo talkinti Jaunimo kongresui. Urugvajuje ji bus apie mėnesį laiko. O paskum lankysis kaimyninėje Argentinoje. Po to vyks į Sao Paulo, Braziliją, padėti jaunimui kongreso rengimui.

LATVIJOJ

— Latvijoje, kaip Lietuvoje ir kitose sovietinėse respublikose, įsigaliojo naujas pasų įstatymas. Sovietų piliečiai, pasiekę 16 metų amžiaus, turi turėti Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungos piliečio pasą. Apie tai sovietų laikraščiuose jau buvo daug rašyta, bet ir dabar. "Cinas" laikraštyje, Latvijos vidaus reikalų ministerijos pasų skyriaus inspektorė A. Gruzina atspausdino raštą "Naujam pasų įstatymui įsigalėjus". Rašte pakartota, kas jau pirmiau buvo paskelbta, bet daugis Latvijoje nežinojo, kad visiems gyventojams pasai privaloma turėti tik Latvijoje. Lietuvoje ir Estijoje bei didžiojoje Rusijos miestuose. Taip pat Maskvos, Kaliningrado ir dalinai Leningrado apygardose. Kiti Sov. Sąjungos gyventojai pasus gaus tik nuo 1976 sausio 1 dienos.

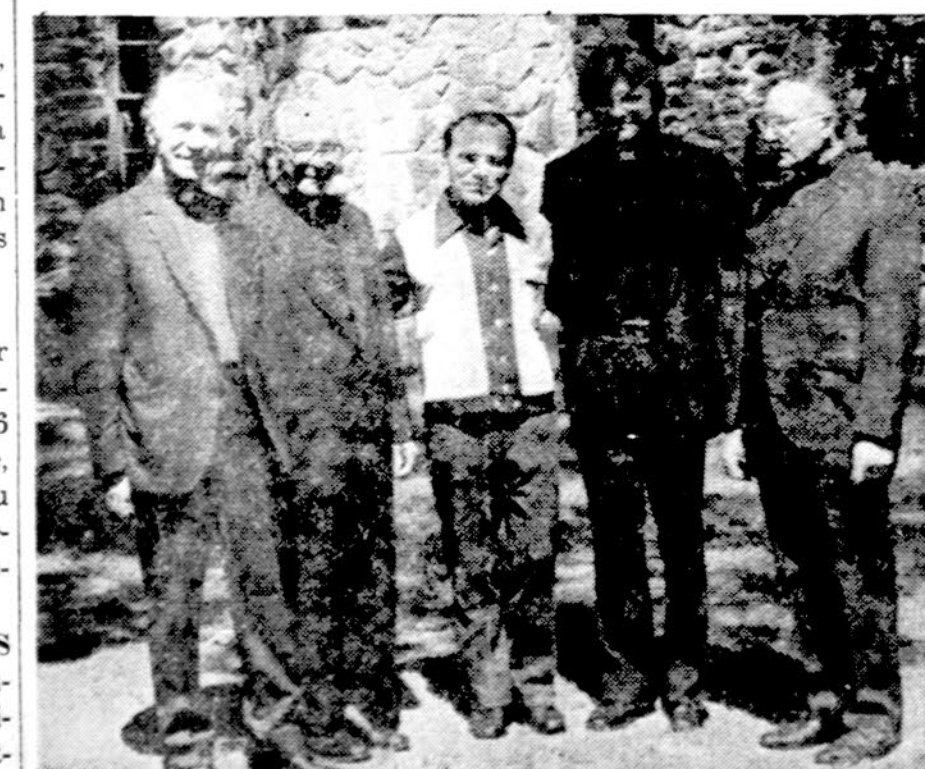
(t) — Sydnejaus latvių teatras, įsteigtas 1951 m., ir iš viso pastatęs 123 veikalus, gastroliavęs JAV ir Kanadoje, yra vienintelis latvių teatras laisvajame pasaulyje, kuris kasmet pastato 4 naujas pjeses. Ansambly sudaro 40 dalyvių, priskaičius dekoratorius ir technikos darbuotojus. Teatras savo vaidinimus Europoje pradės Londone rugsėjo 26 d., Geteborge — rugs. 27 d., Stokholme — 28 d. Hamburge — spalio 1 d., Ministeryje — spalio 1 d., Miunsteryje — Frankfurte — spal. 5 d. (t)

— Rygos laikraščiai mini neįprastą įvykį, kai viena jauna moteris (vardas nepaminėtas) yra įgijusi parapijos pastoriaus teisę. Ji pastoriauja Vilkinėje, apie 15 km nuo Limbaziu miesto. Jaunoji pastorė vadovauja vietinei parapijai, savo darbą atlieka sėkmingai ir yra parapijiečių gerbiama. Laikraščiai taip pat mini, kad ši pastorė suorganizavusi net bažnytinį chorą, kuriame dalyvauja ir jaunuoliai. Dėl šio įvykio pasirodė, tačiau, šabloniškas nusi-skundimas: — šioje parapijoje dėl to sumažėjusi kultūrinė veikla. (t)

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— Vilkaviškyje buvo suruošta gėlininkystės paroda, skirta Lietuvos pakartotino pavergimo 30 metų sukakties paminėti.

— Medininkų pilies liekanos, 28 km į pietryčius nuo Vilniaus, tebėra apeistos, nes ligi šio laiko okupantai neleidė jų tvarkyti. Pereitais metais pilis buvo atiduota Vilniaus istorijos-etnografijos muziejus globai. Labai palengva pradėdami atlikti kai kurie restauracijos bei konservacijos darbai. Pilies sutvirtinimų ilgis siekia 568 metrus, aptvarinės sienos yra 8-12 metrų aukščio. Yra keturių gyvenybinių bokštų ir ketverių vartų liekanos. Visa pilies teritorija, kartu su dvigubais gynybiniais grioviais ir pilies kiemu užima 6,5 ha plotą. Pilis yra prie Vilniaus — Minsko plento, taigi lengvai pasiekama.

Šios vasaros atostogų metu Svė. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyno sodyboje, Putname susitiko (iš k.): kun. St. Yla, kun. J. Ruokis, Simas Kudirka, kun. J. Šarauskas ir kun. Kest. Butkus. Nuotr. Lino Vaitkaus